

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

37. ČÍSLO / XXXII. ROČNÍK

24 Kč • 1,00 €

15. ZÁŘÍ 2024

Z obsahu:

O ctnosti lásky

Katecheze papeže

Františka při generální
audienci 15. května 2024,
náměstí Sv. Petra v Římě

- strana 2 -

Blahoslavený Gerhard Hirschfelder

Libor Rösner

- strana 4 -

Mariiny zkoušky na Kalvárii

Abbé René Laurentin

- strana 5 -

Panny Marie Bolestné (15. září)

Sv. Bonaventura

- strana 7 -

Mater Dolorosa

- strana 8 -

Panna Maria Bolestná

- pohled sv. Terezie

z Lisieux

- strana 9 -

Ján Havlík novým slovenským blahoslaveným

- strana 9 -

Z homilie o sv. Ludmile

z 11. století

- strana 10 -

Síla laskavosti

- strana 11 -

Svatý Jan Berchmans - vzor mládeže (4)

Koloman Grieger SJ

- strana 12 -

Bartolomé Esteban Murillo (1618-1682): Mater Dolorosa

O ctnosti lásky

Katecheze papeže Františka při generální audienci
15. května 2024, náměstí Sv. Petra v Římě

Drazí bratři a sestry, dobrý den! Dnes budeme hovořit o třetí teologální ctnosti, o lásce. Připomeňme si, že další dvě byly víra a naděje: dnes budeme mluvit o třetí, o lásce. Je to vyvrcholení celé cesty, kterou jsme sledovali katechezemi o ctnostech. Přemýšlení o lásce bezprostředně otevírá srdce a mysl: mám na mysli inspiro-

vaná slova svatého Pavla v Prvním listu Korinťanům. V závěru tohoto nádherného chvalozpěvu svatý Pavel cituje triádu teologálních ctností a zvolá: „Nyní tedy zbývají tyto tři: víra, naděje a láska. Ale největší ze všech je láska.“ (1 Kor 13,13)

Tato slova Pavel adresuje společenství, které mělo k dokonalosti bratrské lásky daleko: korintští křesťané byli spíše roz-

hádání, panovaly mezi nimi vnitřní rozpory, byli tam ti, kteří se tvářili, že mají vždycky pravdu, a nenaslouchali druhým, považovali je za méněcenné. Pavel jim připomíná, že poznání nadýmá, zatímco láska buduje (srov. 1 Kor 8,1). Apoštol pak zaznamenává pohoršení, které se dotýká i okamžiku největší jednoty křesťanského společenství, totiž „večeře Páně“, slavení Eucharistie: i tam dochází k rozdělení a najdou se tací, kteří toho zneužívají, aby jedli a pili na úkor těch, kteří nic nemají (srov. 1 Kor 11,18–22). Tváří v tvář tomu Pavel vynáší tvrdý soud: „Když se tedy shromažďujete, to vaše už

Pokračování na str. 13

Láska a odpuštění – patří nerozlučně k sobě. Přesvědčíme se o tom i na následujících stránkách, kde se setkáme jak s příklady lásky, tak i odpuštění. I když: odpuštění není možné bez lásky, tudíž ctnost lásky je ta, která rozhoduje o tom, jak člověk bude konat, jak bude milovat Pána Boha, své bližní, ba i nepřátele.

Vzácným příkladem je kardinál François Xavier Nguyen Van Thuan, který byl vězněn komunistickým režimem ve Vietnamu a po několika let žil v nucené internaci. (str. 11) Nic, co bychom neznali z našich luhů a hájů. A stejně tak jako mnozí českoslovenští biskupové a kněží i Van Thuan dokázal odpuštěním svým trýznitelům a milovat je plodnou láskou, jako jeho miloval Kristus. Vietnamský kardinál to označil za velké bohatství – mít Kristovu lásku ve svém srdci. Kéž by také každý z nás byl podobně nesmírně bohatý!

Malý jazykový exkurz: „Zajímavý je původ slova *bohatý*, protože to původně znamenalo podobný Bohu, jak samotné slovo nasvědčuje. Bůh naděloval a přiděloval, proto bohatý člověk nebyl majetný, nýbrž štědrý.“⁽¹⁾ Takže kardinálovo vyjádření bylo naprosto pravdivé, vždyť kdo jiný by měl být štědrý a podobný Bohu, když ne ten, kdo má ve svém srdci lásku Kristovu? A když se z této lásky rozdává, Bůh rozdává... Tak se člověk stává věrným obrazem Božím a stává se rovněž skrze své skutky hlasatelem Boží radostné zvěsti o pravé naději, o nekonečné lásce a o věčné spáse. V neposlední řadě

může získávat takto duchovně vyladěný jedinec skromný lidský podíl na Kristově vykupitelském díle.

Naopak vrcholnou měrou měla účast na Synově výkupné oběti jeho Matka, Panna Maria. Ona stála pod Kristovým křížem, trpěla a umírala spolu s ním – jak připomínají mnozí významní teologové a autoři duchovních textů. (str. 5–7) Při hlubším zkoumání Mariina života jsme nuceni otevřeně říci, že „zvláštním způsobem spolupracovala na díle Spasitelově poslušnosti, vírou, nadějí a vroucí láskou pro obnovení nadpřirozeného života duší. Proto se stala naší Matkou v řádu milosti.“ (*Lumen gentium* 61) Nemůžeme se tedy divit, že úcta k Matce Boží Sedmiboletné (Panně Marii Boletné) byla v dějinách církve vždy velmi rozšířena, o čemž svědčí i mnozí světcí – např. sv. Bonaventura (str. 7) či sv. Terenzie z Lisieux (str. 9). Měli bychom i my vzdát svým životem hold Matce Vykupitelově, spolu s ní se postavit pod Kristův kříž a vzít za svá jeho slova adresovaná jeho milovanému učedníku – Janovi: „Hle, Matka tvá.“ Jestliže budeme s Boletnou Matkou prožívat utrpení Kristovo a přijmeme-li ji v poslušnosti a nezištné pokorě za svou Matku, která nás chce provést životem na tomto světě (a dovést až do nebeského království), bude pro nás mnohem snazší podle Kristových slov v dnešním evangeliu vzít na sebe svůj kříž a následo-

vat ho. Důvod, proč bychom tak měli učinit, je ve své podstatě osudový: bez kříže není spása. Kristova výkupná oběť byla sice pro spásu lidských duší dostačující, avšak zároveň postavila před člověka volbu, zda přijme trnitou cestu kříže, která vede ke spáse, anebo se vydá na pohodlnou, vydlážděnou cestu bez překážek, jež však ve skutečnosti nesměruje k Pánu, nýbrž od něho odvádí. Čím více se totiž člověk vzdaluje od kříže, tím více se také vzdaluje od Krista a platí o něm Pánovo pokárání z dnešního evangelia: „Jdi mi z očí, satane! Neboť nemáš na mysli věci božské, ale lidské.“ A zde jsme zase u toho, jak propastně rozdílné je myšlení Boží a člověka...

A proto spolu s bl. Gerhardem Hirschfelderem (str. 4) se často modleme: „Ježíši, dej mi takovou odvahu, abych v každém utrpení říkal jako Ty: Ne má vůle, ale Tvá ať se stane.“ A dále: „Pane, dej mi neochvějnou vůli k nesení kříže, abych po pádu mohl zase povstat.“ Jak nesnadné je důsledně žít podle Kristova učení a přitom nést svůj kříž! Ale právě svatí a blahoslavení nám dokazují, že s pomocí Boží milosti to možné je. A Boletná Matka, která je i naší Matkou, nás bezpečně provede i trnitou cestou kříže, když ji budeme zcela důvěřovat a necháme se jí vést.

Daniel Dehner

Poznámky:

⁽¹⁾ SKOČÍKOVÁ Eva, *Theonyma v ruštině a češtině*, bakalářská práce, katedra slavistiky, FF UP v Olomouci r. 2013.

Okolí Césareje Filipovy se stane místem, kde Ježíš připraví významnou lekci pro své nejvěrnější. Vynasnaž se, abys ji nezmeškal. Připravuje tě na ni již první čtení, které připomíná: To, co odděluje zrní od plev, je otevřenost pro kříž a utrpení.

Pán začíná otázkou: *Za koho mě lidé pokládají?*

Není to lhostejné. Velmi záleží na tom, jaký postoj k němu zaujímaš, jakou důvěru, autoritu a vážnost mu přisuzuješ, jakou k němu chováš úctu.

Co odpovídají apoštolové? Názory se různí, ale jedno mají společné: většina tuší, že ať je Ježíš kýmkoliv, vystupuje v roli proroka. Prorok je ten, kdo má od Nejvyššího poslání, aby tlumočil jeho vůli... Je třeba za ním vidět vždy něco více než jen osobu proroka a respektovat především toho, jehož jménem přichází. Komu se však jeho slovo nelíbí, snadno si může namlouvat, že není prorokem, ale podvodníkem.

Pán odpovědi svých přátel nekomentuje, ale překvapuje je další otázkou: *„Za koho mě pokládáte vy?“* Jste stále se mnou, vidíte mě zblízka na veřejnosti i v soukromí, znáte moje obyčeje, slyšíte moje slova. Co si o mně myslíte?

Nepředkládá Ježíš takovou otázku i tobě? I pro tebe je rozhodující především tvůj vlastní názor, nikoliv názor většiny. Měl by sis na tuto otázku odpovídat velmi často. Kdykoliv se chystáš s Ježíšem promluvit, kdykoliv vstupuješ do jeho domu, kdykoliv se chystáš, abys ho přijal do svého srdce, ale také kdykoliv se máš rozhodnout mezi ním a někým nebo něčím jiným, obnov nejprve co nejživěji a nejkonkrétněji svou upřímnou odpověď na otázku: *Za koho pokládám Syna člověka?* Odpovídá tomu náležitě moje hodnocení, moje jednání, moje úcta, moje chování, můj vnitřní vztah?

Petrova odpověď je překvapivě pohotová, a přitom je pronesena naprosto kategoricky. Nevyjadřuje ji jako domněnku. Troufá si říct přímo: *Ty jsi...!* Z té rozhodnosti je zřejmé, že nemluví sám od sebe⁽¹⁾, ale také ani ne pouze sám za sebe, a ostatní to tak přijímají. Nikdo k jeho odpovědi nic nedodává ani nenamítá. Je zřejmé, že je s ní spokojen i sám Pán.

Ve skutečnosti je tento dialog jen úvodem k vlastnímu jádru lekce, kterou si Je-

Jediná cesta

*Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle*

Zapři sám sebe a vezmi svůj kříž.

žíš pro své učedníky připravil. Nadešel čas, aby měli zcela jasno o tom, komu vlastně zasvětili svůj život. Ježíš přijímá titul, jaký mu přiznává Petr, ale pokládá nyní za nezbytné, aby apoštolům **důvěrně** vložil, co to znamená *Mesiáš*.

Mesiáš je více než prorok. Mesiáš nejen tlumočí Hospodinovu vůli, ale přichází, aby ji sám uskutečnil, aby vedl a zachránil svůj lid.

Být Mesiášem obsahuje v sobě také prorocství. Nic však nepodléhá v lidském podání tak snadno zkreslení jako právě prorocství. Veřejné mínění přisoudilo tomuto titulu význam, se kterým Ježíš nemůže souhlasit. Pokládá to dokonce za nebezpečné ohrožení svého poslání, kdyby měl splnit roli Mesiáše podle lidových představ. Je nutné, aby včas uvedl na správnou míru všechno, co souvisí s jeho mesiánským posláním.

Tentokrát bude Ježíš mluvit bez obrazů. Zcela otevřeně a realisticky jim popisuje krok za krokem svou nadcházející cestu. Mluví tak jasně, že jeho řeč nepřipouští žádných dohadů a pochybností. Jenže představa, že Mesiáš půjde cestou potupy a kříže, nevyvolává u apoštolů obdiv, lásku a vděčnost, ale pohoršení. Pán se u nich setkává s neochotou být jeho společníky a následovníky v pokoření, bolesti a utrpení.

Ale to je právě ona prorocká cesta, na kterou Otec posílá svého Syna. Petrovo bláhové napomínání proto Pána uráží do té míry, že to nemůže nedat najevo. Snahu vyhýbat se kříži a vydat se pohodlnější, kompromisní a oportunistickou cestou pokládá Ježíš přímo za satanské pokušení, které už vítězně podstoupil. Nediv se proto nelitostným slovům, jakými Pán kárá Petra. Tato slova platí i tobě. Když Petr vyslovil prorocké slovo tak, jak mu je *zjevil Otec*⁽²⁾, dostalo se mu pochvaly. Jakmile se však uchýlí k vlastnímu, lidsky motivovanému výkladu, stává se z Otcova proroka přísluhovačem Nepřítele. Nezapomínej: naše lidské interpretace se mohou pro nás stát nebez-

Liturgická čtení

1. čtení – Iz 50,5-9a

Pán, Hospodin, mi otevřel ucho a já se nezdráhal, necouvl nazpět. Svá záda jsem vydal těm, kteří mě bili, své líce těm, kteří rvali můj vous. Svou tvář jsem neskryl před hanou a slinou. Pán, Hospodin, mi však pomáhá, proto nejsem potupen. Proto dávám své tváři ztvrdnout v křemen a vím, že nebudu zahanben. Blízko je můj obhájce! Kdo se chce se mnou přít? Postavme se spolu! Kdo je mým protivníkem? Ať přistoupí ke mně! Hle – Pán, Hospodin mi pomáhá! Kdo mě odsoudí?

2. čtení – Jak 2,14-18

Co to pomůže, moji bratři, říká-li někdo, že má víru, ale nemá skutky? Může ho taková víra spasit? Když bratr nebo sestra nebudou mít do čeho se obléci a budou mít nedostatek denní obživy, a někdo z vás jim řekne: „Tak s Pánem Bohem! Zahřejte se a najezte se“ – ale nedáte jim, co potřebují pro své tělo, co je (jim) to platné? Stejně tak je tomu i s vírou: když se neprojevuje skutky, je sama o sobě mrtvá. Ale někdo by mohl říci: „Ty máš víru a já mám skutky.“ Ukaž mi tu svou víru, která je beze skutků! Já ti však ze svých skutků mohu dokázat svou víru.

Dokončení na str. 8

pečnou překážkou pro uskutečnění vlastního prorockého obsahu.

Ježíšovo rozhorlení však nezůstává u pouhého pokárání. Vrcholí ohromující všeobecnou výzvou, kterou sice jeho posluchači zatím nepochopí, ale která je základem a obsahem jeho poselství i jeho poslání: Kdo chce za mnou přijít, musí přijmout kříž takový, jaký je, svoje představy a iluze musí se vši rozhodností *zapřít*, i když to velmi bolí. Je tu totiž jedinečná cílová perspektiva, která všechnu bolest ospravedlňuje. Jen takto *přijdeš za Ježíšem*, který přece neskončí na dřevě kříže, *ale po třech dnech vstane*. Vydáš-li se za ním s odvahou, *budeš kráčet před Hospodinem v zemi živých*⁽³⁾.

Bratr Amadeus

Poznámky:

⁽¹⁾ Srov. Mt 16,17; ⁽²⁾ tamtéž; ⁽³⁾ srov. Ž 116,9.

Blahoslavený Gerhard Hirschfelder

Kladsko bylo kdysi součástí Českého království, v 18. století bylo začleněno do Pruska a v 19. století se stalo jednou ze zemí sjednoceného Německa. Po skončení II. světové války pak připadlo Polsku. Ale až do roku 1972 patřily zdejší farnosti oficiálně pod Arcibiskupství pražské. Území střídají vlastníky, nicméně svatí a blahoslavení mají nadnárodní přesah. Tak je tomu i s Kladskem a s bl. P. Gerhardem Hirschfelderem, zvaným díky své neohroženosti „německý Popiełuszko“, jenž se v jeho stejnojmenné metropoli narodil.

Gerhard přišel na svět 17. února 1907 a start do života neměl vůbec snadný. Narodil se totiž jako nemanželský syn Marie Hirschfelderové, což v té době společensky znamenalo narodit se s Kainovým znamením na čele, zvláště když jeho otcem byl podle všeho židovský kupec Oskar Wolf.

Navzdory tomu se však Gerhard vyvíjel velmi dobře, v roce 1926 zvládl maturitu – a její složení v těch časech vyžadovalo daleko více vědomostí a mnohem větší přehled než dnes! Skládal ji s vidinou svátostného kněžství, což deklaroval vstupem do vratislavského kněžského semináře. Nešlo to ovšem tak hladce, jako nemanželský syn dost možná židovského původu měl přijetí do semináře ztíženo. Překážky však kupodivu padly a Gerhard mohl v roce 1931 přijmout jáhenské svěcení a rok nato, 31. ledna 1932, i svěcení kněžské.

Čekalo ho sedm let na kaplanském místě ve farnosti Czermna u města Kudowa-Zdrój. Hodně se věnoval mladým, kteří za ním chodili v hojném počtu. Stal se tím trnem v oku nově vládnoucí Hitlerově NSDAP, která usilovala získat mládež na svou stranu. P. Gerhard zakládal společenství mládeže na Kristově radostné zvěsti, tedy s cílem uchránit mladé před zhoubnou nacistickou ideologií. Pořádal pro ně pěší poutě do Vamberic, výšlapy do hor, tajné biblické hodiny atd. Nejhlouběji nacisty dráždil svými pevnými postoji v oblasti víry a morálky, kde nemínil ustoupit ani o coul.

Národní socialisté se jej pokoušeli zastrašit. Vyslání agenti si ostentativně zapisovali jeho homilie, ba i běžná vyjádření, v nichž otevřeně hájil křesťanskou nauku. Byl zván k výslechům, dokonce i přepaden a zbit agresivními bojůvkami v hnědých košilích. Přesto pokračoval ve své obhajobě víry a v kritice bezbožného režimu. To svědčí o zcela mimořádné odvaze kněze tváří v tvář zřízení, kte-

ré posílalo do koncentračních táborů či na šibenici každého, kdo se odmítal podvolit. Pouštěl se do kritiky národního socialismu jako málokterý duchovní. Mračna nad ním se stahovala stále zlověstněji. Nejasný původ, kdy nebylo dokázáno, že má otce Žida, ho zatím uchránil od koncentračního tábora.

Vratislavský biskup ho ale po sedmi letech raději poslal do Kladské Bystřice (Bystrzyca Kłodzka) – tak trochu i na nátlak gestapa; ale právě takto ho zamýšlel vzdálit z ohniska napětí. Nepovedlo se. Nátlak na něj ještě zesílil, výhrůžky nabíraly na intenzitě, „neznámi provinilci“ stříleli do soch Pána Ježíše... V této stále dusnější atmosféře musel oplakat smrt své matky – její mrtvé tělo bylo vyloveno z Nisy. Oficiálně spáchala Marie Hirschfelderová sebevraždu skokem do jejich vod. Ale kdo ví... Pokud gestapo myslelo, že tím její syn bude zastrašen a ustane od svých aktivit, mýlilo se. P. Gerharda matčina smrt jen upevnila v jeho postoji. Teď už ho od něj nemohlo odradit vůbec nic.

Dne 1. srpna 1941 gestapo P. Gerharda Hirschfeldera zatklo přímo v kostele. Se všemi se rozloučil a prosil o modlitbu. Příčinou zatčení byla věta z kázání, kterou pronesl v reakci na zhanobení barokní kapele a kříže fašisticky orientovanou mládeží. „*Wer der Jugend den Glauben an Christus aus dem Herzen reißt, ist ein Verbrecher!*“ („Kdo vykořeňuje ze srdcí mladých viru v Krista, je zločinec!“) hřiměl tehdy z kazatelny.

Čtyři následující měsíce byl vězněn v kladské káznici a pak byl v prosinci bez soudního rozhodnutí transportován do Vídně a záhy poté do koncentračního tábora v Dachau. Byl přidělen na blok

č. 30 a odtud se měl hlásit jako č. 28972. Nevydržel zde dlouho, lépe řečeno, jeho tělo nevydrželo zdejší otřesné podmínky a těžkou dřinu, k níž byl nucen. Na zápal plic, podvýživu a naprosté vyčerpání, jež se přidaly k nemoci srdce, skončil P. Gerhard Hirschfelder 1. srpna 1942 v táborovém lazaretu. Podle svědků si na svůj osud nestěžoval, ale přijal jej, neboť podle jeho slov tak může být blíže Bohu. Již z kladské káznice psal domů: „*Ježší, dej mi takovou odvahu, abych v každém utrpení říkal jako Ty: Ne má vůle, ale Tvá ať se stane.*“ –

„*Pane, dej nám neochvějnou vůli k nesení kříže, abychom po pádu mohli zase povstat.*“

Urna s jeho popelem, který vězňatelé poslali z Dachau příbuzným spolu s osobními věcmi v obyčejné šedé obálce, je uložena na hřbitově v Czermné.

Dne 19. září 2010 kněze německého původu, jehož měli na svědomí Němci, jiní dva Němci pozdvihli ke cti oltáře – jménem papeže Benedikta XVI. (je zajímavé, že sv. Benedikt byl Gerhardův birmovací patron) prohlásil P. Gerharda Hirschfeldera za blahoslaveného v münsterské katedrále Joachim kardinál Meisner. Stal se tak prvním blahoslaveným pocházejícím z dnešní svídnické diecéze.

Valná většina tamních věřících se s jeho jménem a osudem seznámila až při beatifikaci. Do té doby se o něm příliš nemluvalo a také samotný proces probíhal v Münsteru. Podobně jako u bl. Františka Jana Bonifáce (o němž jsme psali předtím) existuje i Duchovně-turistická stezka bl. Gerharda Hirschfeldera – Szlak Błogosławionego Księdza Gerharda Hirschfeldera (od roku 2011), jež vede lokalitami spjatými s jeho životem. V Německu se liturgická památka tohoto rodáka z Kladska slaví 2. srpna, v Polsku 19. září.

Mariiny zkoušky na Kalvárii

Maria, naše Matka, nejdříve jako mladá židovská dívka přijímá jako první tu nejradostnější a nejvíce oblažující zvěst, která kdy byla oznámena lidstvu: má porodit Božího Syna. On bude vládnout a jeho království nebude mít konce. Bůh ukazuje svou lásku a svou vnitřní solidaritu s lidmi novým ohromujícím způsobem. (srov. Lk 1,26–30)

Dnes je Maria Pannou slavných tajemství; ona je tvor lásky: tvor, který stojí jak Bohu, tak lidem nejbliže.

Ale ona je také Pannou bolestných tajemství. Dovolte mi, abych se s vámi podělil úvahou na toto prosté, avšak obtížné téma.

Toto tajemství je krásné tajemství. Je ohromující a dává hluboký důkaz o lásce Boha, Krista i Marie. Naučí nás lépe snášet naše zkoušky, naše kříže, které ve srovnání s neporovnatelně větším křížem Ježíše a Marie jsou docela malé.

Někdo by se mohl domnívat, že nová Eva tím, že byla uchráněna dědičné viny, měla pohádkově krásný život. Někteří teologové zastávali názor, že Maria uchráněná hříchu byla uchráněna také utrpení. Jistě na to měla nárok stejně jako Ježíš. Přesto vrcholil celý Ježíšův život jako život spravedlivého člověka bolestiplnou smrtí na kříži. A právě zde zjevil svou slávu. (srov. Jan 12,23.28; 13,32; 17,1)

Maria byla osoba, která na základě své intenzivní spoluúčasti na Kristově utrpení je spojena i s jeho slávou, jaká nyní vyzařuje z jejího univerzálního mateřství, které jí Ježíš předal na Kalvárii: *Ženo, hle, tvůj syn.*

Chceme se nyní pokusit pochopit to biblickým, objektivním způsobem; bez nástavby, nýbrž zcela prostě, ale současně až do největší hloubky proniknout do výpovědi evangelia.

Stíny kříže v dětství

Abychom dobře porozuměli tomuto tajemství, nesmíme zapomenout, že stíny kříže je mnoha způsoby poznamenáno již Ježíšovo dětství. Pro Marii to byl nejprve problém jejího životního rozhodnutí. Ona se zcela odevzdala Bohu, takže rozhodla ve svém srdci, že *nepozná žádného muže* (srov. Lk 1,34). Tento biblický výraz vypovídá, že nebude žít v pohlavním společenství se žádným mužem. Panen-

ství však nebylo v Izraeli běžné. Bylo pokládáno za tělesnou vadu, nebo dokonce za kletbu. Povinností hlavy rodiny bylo Marii provdat, což vzhledem k její kráse a vlastnostem nebylo obtížné. Jako mnoho svatých mladých dívek, a to ještě v nedávné minulosti, kladla si i ona otázku, jak má uvést rodinou zcela rozumně plánovaný sňatek a vztah s Josefem do souladu se svým zaslíbením. V hodině zvěstování byla smlouva již uzavřena a druhá etapa, společný život, měla začít tři měsíce po uzavření smlouvy. Byl to těžký případ pro svědomí.

K tomu přistoupil problém předmanželského početí, za který jí hrozilo kamenování, neboť Boží plán v očích jejího okolí vůbec nezněl věrohodně. Bůh přišel Marii na pomoc, když do tajemství zasvětil Josefa, čímž byly vyřešeny oba problémy.

Pak tu byly obtíže cesty k zápisu do města Davidova, obtížné okolnosti porodu v betlémské jeskyni, když *se nenašlo místo v útulku* (srov. Lk 2,7). V této malé větě evangelia je ozvěna odpovědi, které slýchali na mnoha místech: „Zde není pro vás místo v tomto stavu.“ (Porod s sebou přinášel hostitelům problémy.)

Pak následovalo ohrožení od Heroda, útěk do Egypta, situace ve vyhnanství a konečně chudoba tehdejší doby: častý hlad, nouze a různé obtíže.

Po šťastné době skrytého života v Nazaretě přišlo odloučení a samota a pak doba špatných zpráv: protivníci usilují o život jejího Syna. Utrpení bylo jejím každodenním chlebem.

A tak se dostáváme až na Kalvárii, kde Maria prožívá v plném rozsahu závratným způsobem umučení svého Syna, a to za hranicemi všeho, co si vůbec o tom můžeme představit.

Spoluutrpení

Nejtěžší zkouškou, jakou si Maria mohla představit, bylo utrpení a smrt jejího Syna. Byl pro ni všim: její jediné dítě a sám

Bůh. Milovala ho nejněžnější láskou jako matka a současně jako ta, která nade všechno miluje svého Boha.

Jak mohl Ježíš, který přece svoji Matku miloval, dopustit taková muka, která byla v úplném protikladu k tomu, co se zdálo její hluboké zbožnosti jakožto Božího dítěte přiměřené? Božská prozřetelnost chtěla, aby Josef byl v tu dobu již mrtvý.

Zkouška se vepsala do logiky Marii-na poslání. Každý rok vykonávala pouť do Jeruzaléma (srov. Lk 2,41). Bylo tedy normální, že tu byla i o posledních Ježíšových Velikonocích, a byla na to připravena dvojitým znamením:

1. Proroctvím Simeona: *Tvou vlastní duší pronikne meč.* (Lk 2,35)

2. Prorockým odchodem Ježíše a třídením úzkostným hledáním, které připravovalo její srdce na budoucí události.

Když teď Pán chtěl tyto zkoušky, pak to bylo proto, že Maria byla nejen povolána, aby mu darovala život, nýbrž aby s ním sdílela výkupnou lásku, a k tomu patřilo i utrpení jako podstatný nepodmíněný podíl.

Bylo to strašné utrpení. Protože Ježíš byl tělo z jejího těla: znamenal pro ni více než ona sama znamenala pro sebe.

Zacházela s takovou láskou a péčí s jeho dětským tělem, aby ho ušetřila každé nouze a bolesti, a nyní ho vidí na vrcholu utrpení, aniž by mu mohla v nejmenším ulehčit anebo trpět místo něho, jak by byla ráda učinila.

Zatímco on proléval krev svého těla, ona prolévala krev svého srdce, píše Arnaud de Chartres.

Svou mateřskou intuici přijímala všechny rány, jejichž nesnesitelnou tíží a nebezpečnost konstatovali lékaři na základě informací evangelii a podle otisků a stop na Turínském plátně.

Maria viděla krvavé stopy po bičování, které rozdrásalo jeho tělo. To nebylo židovské bičování, které bylo ohraničeno na 49 ran, nýbrž bičování římské, a Pilátovi vojáci neodváděli polovícatou práci. Je možno napočítat více než 130 stop po úderech dutek.

Trnová koruna zaplavovala krví jeho čelo a hlavu.

Ale tyto první bolesti nebyly ničím proti mučení křížování, ve kterém vrcholí všechno, co si můžeme o bolestech představit.

Paže byly roztaženy až horizontálně a přibity do klády hřeby.

Všichni, kteří byli ochotni dát se přibít na kříž, aby dali přesné informace sochařům, nebo aby rekonstruovali stopy na Turínském plátně, mohli zakusit zčásti hrůzu takového vykloubení paží. Ale to bylo ještě to nejmenší zlo.

K tomu přistupovalo jiné utrpení, které nutilo lékaře, aby tyto pokusy co nejrychleji ukončili. Jedná se o křeče, které ukřižovaný zakouší a které zasahují všechny svaly paží a hrudního koše. Tyto křeče pak blokují dýchání (odtud to nebezpečí). Proto mohl Ježíš vyrážet na kříži jen krátká slova. Přitom se musel vztyčit na nohou, aby křeče povolily, nabrat dech a při výdechu vykřiknout svá slova.

Když nás v noci zachvátil křeč, a ta se týká jen jediného svalu, rychle hledáme všechny prostředky, aby bolestné napětí svalu povolilo. Ježíš byl přibitý a nacházel se v situaci, kde nebylo možno kromě výše uvedeného způsobu přivodit žádné ulehčení.

Lidé, kteří byli ukřižováni v koncentračním táboře v Dachau, poznali tyto křeče. M. R. Gieser, deportovaný Lucemburčan, to dosvědčuje Antoinu Legrandovi (*Le Linceul*, Paříž 1980, s. 158–159); dále také P. G. Delory, který působil jako kněz v Německu mezi nuceně nasazenými mladými pracovníky, ministru Edmondovi Micheletovi.

Když Antoin Legrand vyprávěl o bolestech ukřižování, řekl mu M. R. Gieser:

„Vy jste byl jistě deportován do Dachau, protože váš popis odpovídá navlas přesně tomu, co jsem viděl u svých ukřižovaných kamarádů.“ Legrand ovšem hovořil o svém vlastním dobrovolném ukřižování, které podstoupil pod dohledem lékařů.

Když vojáci v Dachau měli naspěch a chtěli s odsouzenými rychleji skoncovat (podobně jako vojáci na Golgotě), nepřeráželi jim holenní kosti jako římsí vojáci, ale uvolnili jejich nohy od kříže, takže odsouzený se nemohl pozvednout, a tak ztratil možnost dýchat.

Ale ani to ještě nebyla ta nejhorší bolest, protože tu působily samotné hřeby. Horší než hřeby v nohou byly hřeby, které procházely rukama. Vojáci věděli velmi dobře, na rozdíl od většiny uměleckých zobrazení, že ukřižované tělo by neuneslo hřeby, kdyby procházely jen dlaněmi. Tká-

Pietro Perugino (1446–1524): Bolestná Panna Maria u ukřižovaného Krista

ně by se protrhly, tělo by spadlo a museli by začínat znovu. Věděli, že mezi kostmi v zápěstí je místo, kam hřeby pevně vniknou. Tam ale hřeby prorážejí hlavní nerv. Je to nerv, který senzibiluje celou ruku. Je to po oku nejcitlivější bod celého těla. Je to nepředstavitelné: bolest jako oheň proniká až k mozku.

Přirozeně Maria nemohla o tom všem přemýšlet. Ale rozuměla křečím a reakcím svého Syna, kterými dával najevo své strašné utrpení i navzdory vysokému stupni sebeovládání a ty živily její vnitřní bolest. Rozuměla tomu velmi dobře. Tak byla více než kdokoliv jiný „spolu s ním ukřižována“. Arnauld de Chartres říká: „Trpěla a umírala spolu s ním.“ Tato jednota byla tak silná, že teologové, jako Timoteus Jeruzalémský (6. stol.) a později Judie a Roschini, kteří Piu XII. stáli po boku, když se jednalo o prohlášení dogmatu o nanebevzetí Panny Marie, byli jednomyslní v tom, že Maria již fyzickou smrt nezakusila, protože vzhledem k smrti jejího srdce a jejího ducha na Kalvárii již nebyla potřebná.

Pohoršení a zkouška víry

Snad bych se neodvážil hovořit o této druhé dimenzi Mariiny zkoušky, kdyby Jan Pavel II. sám o ní nehovořil ve své encyklice *Redemptoris Mater* (18). Je to nej-

výstižnější a neobjevnější stránka celého dokumentu. Papež hovoří odvážně o této potupné skutečnosti. Píše: Maria je s Kristem dokonale spojena v jeho opuštěnosti. Svátý Pavel používá výrazu „kenosis“, aby vyjádřil, jak velice byl Kristus i vnitřně obnažen a zbaven své vznešenosti a svých práv, aby vzal na sebe neštěstí člověka, sdílel je a zničil je silou své lásky. Maria byla zbavena všeho světla víry a naděje, i když obdržela při zvěstování obdivuhodné zaslíbení: *Ten bude veliký ... Pán Bůh mu dá trůn jeho otce Davida. Na věky bude kralovat nad rodem Jákobovým a jeho království nebude mít konce.* (Lk 1,32–33)

A nyní u paty kříže přijímá (lidsky řečeno) naprosté popření těchto slov. Ježíš Syn zápasí na kříži se smrtí: byl odsouzen, *byl v opovržení, kdekdo se ho zřekl, muž bolesti* (Iz 53,3).

I navzdory římské okupaci mu slíbil Bůh slavné kralování, a nyní byl zcela v protikladu římskými mocipány odsouzen jako poslední padouch. „Království bez konce“ nezačalo. Brutální smrt zmařila lidské určení (tj. kralování) Mesiáše. Maria až do posledního okamžiku počítala se zázrakem. A místo toho dochází doslova ke skandálu. Zdá se, jako by Bůh byl lhář.

Někdy prožíváme, že naše víra je vystavena takovému pohoršení, které některé křesťany dožene až ke vzpouře proti Bohu. Kéž nás to, co prožila Maria na Kalvárii, od toho uchrání. Pro ni, která celým srdcem věřila Božím slovu, to bylo nepochopitelné. Mohla udělat jen jediné: úplně se spolehnout na Boha v této noci duše, kdy všechno evidentně svědčilo proti její víře. *Doufat proti vši naději*, jak říká sv. Pavel.

Opuštěnost

Dovolte mi, abychom pronikli spolu k nejtěžší zkoušce, kterou musela Maria podstoupit. Nacházíme se zde na samé hranici nemyslitelného.

Pochopil jsem poněkud tuto Mariinu zkoušku skrze zkoušky některých lidí, jejichž posláním bylo prožívat tuto krajní Kristovu zkoušku: sv. Pavel z Kříže, sv. Bernadetta Soubirousová, sv. Terezie z Lisieux a jiní, kteří žijí ještě dnes. Tito svatí dělají s Kristem onu obdivuhodnou výměnu. V listu Židům (srov. 2,10) říká sv. Pavel, že Ježíš byl utrpením přiveden

Panny Marie Bolestné (15. září)

Sv. Bonaventura

k dokonalosti. Tito svatí, kteří dosáhli skrze duchovní splynutí vrcholného spojení s Bohem, ztratili jasné vědomí o svém mystickém stavu, aby sdíleli osud hříšníků, a to nejen jako noc nevíry, nýbrž jako odloučení od Boha, a jako hluší se stále více propadali do vědomí hříšnosti. Kristus a jeho mystikové tak trpí za hříšníky to, co by měli prožívat oni.

V této zkoušce můžeme rozpoznat dvojí rovinu.

1. Maria nejen spolutrpkla, ale sdílela plně i zkoušky svého Syna. On ji učinil účastnou svých bolestí ještě mnohem více, než tomu bylo u Františka z Assisi skrze jeho stigmata. Maria nesla v sobě vnitřní stigmata.

2. Ježíš sám protřpěl za hříšníky tento zlom, tuto naprostou opuštěnost, které dal výraz slovy: *Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?* (Mk 15,34)

Můžeme namítnout, že Ježíš se nemohl cítit Bohem opuštěn, když je sám Bůh. Ježíš se tu modlí slova žalmu, ale činí tak proto, že tento žalm je prorocké povahy. Ježíš na sebe přijal plně naše lidství se všemi jeho omezeními, s jeho utrpením a smrtí. Jeho lidství není božstvím absorbováno ani zkráceno, jak tvrdili monofyzité. Ježíš prožíval tu nehlubší solidaritu s člověkem. Mnoho církevních Otců potvrzuje, že vzal na sebe naše omezení, slabosti, utrpení, smrt a také noc víry bez jakéhokoliv omezení. Jistě, byl si vědom svého božství, tak jako my jsme si vědomi své duše, i když ji nevidíme, ale vnímáme ji skrze její činy.

Není žádná lidské bída, kterou by Kristus nevzal na sebe. Kromě krutého tělesného utrpení přijímá i úplnou opuštěnost, kterou prožívá jako pokušení. On překračuje tuto zjevnou opuštěnost dokonalým sebeodevzdáním Bohu, které je v takové černé noci jediným řešením.

Toto krajní utrpení, tento extrémní dar je také největším důkazem lásky. Proto chtěl, aby jej sdílela také jeho Matka. Ona, která je dokonalou *služebnicí* (srov. Lk 1,38) a Matkou (srov. Lk 1,31), je připravena všechno s ním sdílet. Ježíš a jeho Matka vzali na sebe to nejhorší utrpení z lásky, která je silnější než všechno utrpení a silnější než smrt. Vzít na sebe utrpení je ostatně těžší, než vzít na sebe smrt.

Podívejme se, až k jaké hranici nás Ježíš a Maria milovali: až do konce. V tom-

Když Kristus trpěl na kříži, aby nás očistil, omyl a vykoupil, byla tam Panna Maria. Přijímala celým srdcem Boží vůli a přijímala to, že bylo za nás podáno na kříži výkupné, pocházející z jejího lůna.

Zaplatila toto výkupné jako žena odvážná a milující láskou, plnou úcty k Bohu. Čteme také v Přísloví 31,30: „Klamavá je líbeznost, pomíjivá krása; žena, jež se bojí Hospodina, dojde chvály.“ Blahoslavená Panna nepocítila bolesti, jež předchází porod, poněvadž nepočala následkem hříchu jako Eva, proti které bylo proneseno zlořečení; její bolest přišla potom: rodila na kříži. Ostatní ženy znají bolest těla, ona zakoušela bolest srdce. Ostatní trpí fyzickým rozechvěním; ona soucítěním a láskou.

Blahoslavená Panna Maria zaplatila naše výkupné jako žena statečná a milující láskou spoluslitování vůči světu a zvláště vůči křesťanskému lidu. Zda-li pak dovede žena zapomenout na děcko své zrozené? Kdyby snad ona mohla zapomenout...? (srov. Iz 49,15) Toto vám dává pochopit, že celý křesťanský lid vzešel z lůna slavné Panny.

Jak milující Matku máme! Ztvárnujme se podle naší Matky a následujme ji v její lásce. Měla soucit s dušemi do té míry, že za nic pokládala všechnu bolest fyzickou... „Byli jsme vykoupeni za vysokou cenu.“ (1 Kor 5,20)

Modlitba:

Bože, tys dal Ježíšově Matce sílu, aby stála pod křížem svého Syna a měla podíl na jeho utrpení.

Dej i své církvi, aby měla s Pannou Marií podíl na Kristově utrpení a účast na jeho vzkříšení.

Zdroj: Archiv Světla

to smyslu nás porodili v bolesti. Jsme zrozeni z probodeného boku Kristova a ze srdce Marie, která nás přitom adoptovala. Z toho můžeme pochopit, jak by to bylo nešťastné, kdybychom zkoušky, které na nás přicházejí, proměnili ve vzpuru nebo v pokušení nepřijímat je s radostným srdcem.

Když se mystikové cítili odloučení od Boha, a dokonce Bohem nemilování a zavržení, nebylo tím narušeno jejich spojení s Bohem, nýbrž bylo jen jakoby zatemněno, jak vyjadřuje sv. Jan od Kříže. Zůstává dále temné vědomí tohoto spojení. To jsem pochopil jednoho dne, když jsem se pokoušel pomoci jedné dobrovolné oběti, kterou d'ábel zkoušel tím, že jí namlouval a s naprostou jistotou ji ujišťoval: „Ty patříš mně!“

Řekl jsem: „Ale vy přece víte, že vás Bůh miluje. Poznala jste to velmi jasně v roce 1975.“

„Můžete mi říkat, co chcete,“ odpověděla mi, „ale já to nemohu jinak přijímat. Ta negativní jistota mě úplně zaplavuje.“

„Ale co byste dělala v pekle?“

„Byla bych tam láskou,“ odpověděla pohotově a bez zaváhání.

Cítí se zavržena, ale zůstává jí jedna neodvolatelná jistota: není nic než láska, není nic než odevzdání a oběť a nic jí nemůže vzít toto spojení s Bohem, kterého si už však není vědoma. Necítí vůbec, že Bůh ji miluje, ale ví přesně, že ona ho miluje, jeho a v něm všechny lidi.

Tak jsem lépe pochopil, jak Ježíšovo lidství, které je podstatně spojené s Bohem, mohlo vytrpět podobnou zkoušku, aniž by přitom ztrácelo vědomí své nejkrajnější lásky a svého božství, které je láska.

Proto jsem odpověděl této ženě:

„Ale když tedy budete jednoho dne v pekle láskou, už to nebude peklo. Buďte tím zničeno.“

„Ano, já zasluhuji peklo. Já je přijímám, ale zavírám za sebou jeho brány, abych tam byla sama,“ odpověděla smysluplně. Nemůžeme vidět Ježíšovo sestoupení do pekel právě v tomto světle?

Z toho poznáváme, jak daleko může jít láska, kterou Bůh uděluje člověku, a kam až teprve zašla závratná láska Ježíše a jeho bolestné Matky k nám hříšným.

*Z Maria heute 3/97 přeložil -lš-
(Redakčně upraveno a zkráceno)*

Mater Dolorosa

Biblickým podkladem pro úctu Panny Marie jako Bolestné Matky je Simeonova předpověď, že její duši pronikne meč (srov. Lk 2,35), a scéna ukřižování v Janově evangeliu, která nám popisuje, že pod křížem stál učedník, kterého Ježíš miloval, a jeho Matka Maria. (srov. Jan 19,26–27)

Velký význam má postava Bolestné Matky v souvislosti s naukou o Panně Marii jako Spoluvykupitelce (Corredemptrix). Maria má podle tohoto pojetí nejen subjektivní účast na utrpení svého Syna, nýbrž skrze spoluutrpení (compassio) také objektivní podíl na Kristově vykupitelském díle, takže stojí nade všemi mučedníky, protože bolest jejího utrpení je větší než každá tělesná bolest. (srov. sv. Bernard z Clairvaux)

Motiv Panny Marie Bolestné se objevuje různým způsobem v umění. Ježíšova Matka stojící pod křížem je takřka stejně prastarý motiv jako zobrazení ukřižování. V postbyzantském umění se objevuje *Madona Umučení*, která je zobrazována obklopená anděly nesoucimi nástroje umučení. Božské Dítě sedící na matčině levé ruce se dívá na archanděla Gabriela, který přináší kříž, a utíká se pod ochranu své Matky. Ještě silnější význam má tzv. *Pieta*, která se objevuje od 14. století severně od Alp a zobrazuje Matku, jež na svém klíně drží mrtvého Syna. Podobný motiv přichází v zobrazení Matky Boží se sedmi bolestnými meči v srdci.

Svátek *Panny Marie Sedmiboletné* se poprvé slavil v roce 1423. Papež Benedikt XIII. (1724–1730) jej zavedl v celé církvi a jeho slavení určil na pátek před Květnou nedělí. Nyní se slaví jako památka 15. září.

Ještě více než oficiální liturgie je spojena s uvedenými zobrazeními lidová zbožnost v různých formách. Na prvním místě stojí modlitba *růžence*, která se rozšířila v pozdním středověku v podobě bolestného růžence a byla podporována papeži a různými bratrstvy. Podobný význam měla takřka souběžně se šířící pobožnost křížové cesty se čtrnácti zastaveními, z nichž dvě jsou výslovně spojena s Bolestnou Pannou Marií (4. a 13. zastavení). *Litania*

„Raduj se, bolestná Matko, neboť tys vytrvala pod křížem Pána; nyní s ním vládneš v nebeské slávě.“

(Antifona k Zachariášovu kantiku z památky Panny Marie Bolestné)

nie lorentánská, poprvé připomínaná v roce 1531 v Loretu a schválená 1587 papežem Sixtem V., oslavuje Pannu Marii jako Těšitelku zarmoucených a Královnu mučedníků. Výslovně zpívá o Panně Marii

Bolestné sekvence *Stabat Mater*, původně soukromá modlitba, která byla převzata do liturgie. Pochází z františkánské duchovní školy.

Titul *Bolestná Matka* je výsledný motiv kontemplace, který zpředměťuje určité rysy z Mariina života. Východím bodem je Simeonovo obrazné vyjádření o *meči*, který pronikne její duši. V kontextu prorockého vidění v průběhu představení v chrámě, ve kterém Simeon hovoří o poslání Dítěte jako nositele spásy, kterou připravil Bůh pro všechny národy, je řeč také o jeho Matce (srov. Lk 2,35). Ježíš je kamenem, do kterého se naráží a který padlé přivede ke spáse. Pro toto své poslání bude také znamením, kterému bude odpiráno. Protože Marii předpovídá toto proroctví přímo účast na bolesti, je tím nepřímo předpovězeno utrpení Dítěte. Ona se tak stává *Mater Dolorosa*, jejíž zranění bude způsobeno antagonistickými událostmi, osudem jejího Dítěte, který vrcholí mateřskou bolestí nad mrtvým Synem. Paralelně k „sedmi radostem“ pak lidová zbožnost vyjmenovává stejný počet bolestí: Simeonovo proroctví (srov. Lk 2,34); útěk do Egypta (srov. Mt 2,13–15); třídenní ztráta Dítěte (srov. Lk 2,41–52); křížová cesta; ukřižování; snění z kříže (srov. Jan 19,25–38); položení do hrobu. Bolestná Matka trpí osudem Syna od počátku až do konce. Její utrpení pod křížem nachází svůj výraz v nárcích, hymnech a obrazech.

Maria je pro svou plnou identifikaci se Synovým umučením a bezvýhradné sebeobětování vzorem plodného utrpení pro mnohé mystiky. Hymnus *Stabat Mater* je trvalou inspirací také pro umělce i v současné době. Bolestná Matka se stala inspirací pro založení četných bratrstev a řeholních společností.

Zvláště historicky významné je *Bratrstvo Panny Marie Bolestné s černým škapulířem*, které se modlí vytrvale k Sedmiboletné Matce Boží o návrat odloučených bratří do katolické církve.

Pramen: Marienlexikon, EOS Verlag St. Ottilien
Přeložil -lš- (Redakčně upraveno)

Liturgická čtení - dokončení ze str. 3

Evangelium - Mk 8,27–35

Ježíš vyšel se svými učedníky do vesnic u Césareje Filipovy. Cestou se ptal svých učedníků: „Za koho mě lidé pokládají?“ Řekli mu: „Za Jana Křtitele, jiní za Eliáše, jiní za jednoho z proroků.“ Zeptal se jich: „A za koho mě pokládáte vy?“ Petr mu odpověděl: „Ty jsi Mesiáš!“ Tu je přísně napomenul, aby to o něm nikomu neříkali. Potom je začal poučovat, že Syn člověka bude muset mnoho trpět, že bude zavržen od starších, velekněží a učitelů Zákona, že bude zabit, ale po třech dnech

že vstane z mrtvých. A mluvil o tom otevřeně. Petr si ho vzal stranou a začal mu to rozmlouvat. On se však obrátil, pohleděl na učedníky a pokáral Petra: „Jdi mi z očí, satane! Neboť nemáš na mysli věci božské, ale lidské.“ (Ježíš) si zavolal lidi i své učedníky a řekl jim: „Kdo chce jít za mnou, ať zapře sám sebe, vezme svůj kříž a následuje mě. Neboť kdo by chtěl svůj život zachránit, ztratí ho, kdo však svůj život pro mě a pro evangelium ztratí, zachráni si ho.“

Panna Maria Bolestná - pohled sv. Terezie z Lisieux

Básně sv. Terezie jsou nejméně známou částí jejích spisů. Jsou však důležité pro pochopení jejího poselství. To platí především, pokud jde o její lásku k Panně Marii. Následující báseň nazvala *Píseň lásky*. Nese datum z května 1897, tedy z roku jejího návratu k Otci, a je něčím jako její duchovní závěti. „Musím ještě před smrtí udělat několik věcí. Vždy jsem toužila napsat zpěv o Nejsvětější Panně, abych tak vyjádřila, co si o ní myslím.“ V 25 strofách prochází celý život Panny Marie od Nazareta podle chronologie evangelií, která jsou jejím jediným průvodcem.

Vrcholem Terezičiny mariánské básně je představení bolestné Matky pod křížem. Terezičino rozjímání o bolestné Matce pod křížem je zcela a beze zbytku věrně Janově zprávě (srov. Jan 19,25.27), je to pohled na spolupůsobení Panny Marie v tajemství našeho vykoupění. Mariino sebeodevzdání, její oběť je vkladem do Oběti, je to položení vlastního Syna na oltář kříže. „Blahoslavená Panna ... byla zde na zemi vznešenou Matkou božského Vykupitele ... zvláštním způsobem spolupracovala na díle Spasitelově poslušnosti, vírou, nadějí a vroucí láskou pro obnovení nadpřirozeného života duší. Proto se stala naší matkou v řádu milosti.“ (Lumen gentium 61, 62)

Zdroj: Archiv Světla

„Láska může nahradit dlouhý život.

Ježíš se nedívá na čas, vždyť v nebi žádný není. On se dívá jen na lásku.“

(sv. Terezie z Lisieux)

*Ukazuješ se mi, Maria,
na hoře Kalvárii,
jak stojíš vzpřímená
zcela blízko u kříže.
Jako kněz u oltáře.
Abys usmířila Otcovu spravedlnost,
obětuješ svého milovaného Ježíše,
dobrotivého Emmanuela.
Jeden z proroků o Tobě řekl,
bolestná Matko:
„Není bolesti, která by se rovnala
Tvé bolesti.“
Královo mučedníků,
zůstáváš ve vyhnanství
a daruješ za nás dobrovolně
všechnu krev svého Srdce.
Dům svatého Jana
je tvým posledním přístytkem;
syn Zebedeův nahradil Ježíše!
To je poslední podrobnost,
kterou nám evangelium zanechalo.*

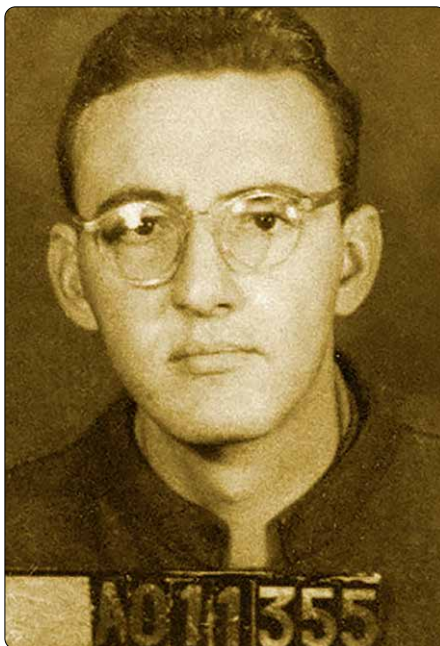
Ján Havlík novým slovenským blahoslaveným

V areálu před bazilikou Panny Marie Sedmibolestné v slovenském Šaštíne-Strážích blahorečil 31. srpna italský kardinál Marcello Semeraro, prefekt vatikánského Dikasteria pro blahorečení a svatořečení, mučedníka komunismu Jána Havlíka.

Dekret o mučednické smrti Jana Havlíka schválil papež František v prosinci loňského roku po diecézní a římské fázi procesu. Datum liturgického slavení svátku nového blahoslaveného stanovil papež na 12. února.

Ján Havlík se narodil 12. února 1928 v obci Dubovce. Koncem srpna 1949 vstoupil do noviciátu v rámci Misijní společnosti svatého Vincence de Paul. Když o rok později komunistická politická moc rozhodla o likvidaci institutů zasvěceného života, byl spolu se svými spolubratry deportován na tři měsíce na práci na stavbě přehrady u Púchova. Vedle toho tajně studoval teologii a pokračoval v seminární formaci u vincentinů.

V říjnu 1951 byl spolu s dalšími novici zatčen StB. Patnáct měsíců strávil ve vyšetřovací vazbě, kde se ho častým mu-

Blahoslavený Ján Havlík

čením snažili přimět k „přiznání“ k protistátní činnosti. Nejprve byl odsouzen k deseti letům vězení za velezradu, poté mu byl trest o rok zvýšen za misionářskou službu mezi spoluvězni.

Pracoval v jáchymovských uranových dolech, poté byl vězněn v Ruzyni, kde se stal terčem psychického týrání. Po odpykání trestu byl v říjnu 1962 propuštěn s vážně podlomeným zdravím. Zemřel 27. prosince 1965 ve věku 37 let na následky psychické a fyzické tyranie v komunistických věznicích.

Slovensko se dočkalo beatifikačního obřadu po šesti letech. V Košicích byla v září 2018 blahorečena Anna Kolesárová z Vysoké nad Uhom. V Bratislavě byl v roce 2017 blahorečen salesiánský kněz Titus Zeman. Předtím byli na Slovensku v roce 2003 blahorečeni řeholní sestra Zdenka Schelingová a řeckokatolický biskup Vasil Hopko jako mučedníci z období komunismu.

Zdroj: TK KBS

Z homilie o sv. Ludmile z 11. století

Stalo se, že po smrti svého muže následovnice Kristova, blahoslavená Ludmila, setrvala až do konce života v čistotě, své tělo krotila bděním, posty i rozličnou kajícíností a uváděla je v poddanost ducha. Žila svatě a neposkvrněně, bezúhonně a neochvějně doufala v evangelium.

Ona v zemi České vzešla jako hvězda jitřní, jež jsouc jakoby zvěstovatelkou slunce spravedlnosti, což je Kristus, světlem víry temnoty bludu zaplašovala.

Horlivě tedy máme pěstovat a ctít tuto vinnou ratolest, aby se nám pro její zásluhy naplnil pohár spásy. Neboť čím pevněji ji stlačil lis mučednictví, tím plodněji se přimkla k pravé révě, Kristu.

Drahomíra k sobě povolala dva nejničemnější členy své družiny, Tunnu a Gomona, a uložila jim, aby zavraždili její tchýni. Aby Václav, jenž byl svěřen její ochraně, snáze byl jejím zabitím odvrácen od učení Kristova a křesťanské náboženství aby bylo potom za jejího panování ze země úplně vyhlazeno.

Avšak svatá Ludmila, předvídjíc svou smrt, hledala útočiště na Tetině. Vykonavatelé nejhroznějšího rozkazu vyrazili dveře domu, kde služebnice Kristova odpočívala, nezhrozili se svou paní srazit ke svým nohám. Než ona, připomáhajíc jim hlasem holubičím dobrodiní, jichž jim hojně poskytovala, snažila se je odvrátit od započatého zločinu, pociťujíc bolest spíše nad nepravostí jejich než sama nad sebou. Ale oni jako vzteklí psi, neznajíce smilování, pokračovali v započatém díle a provazem jí stáhli hrdlo. Tu ona pravila: „Snažně vás prosím, abyste mi mečem hlavu stáli tak, abych se v krvi válela, a abyste mi dovolili odejít do nebe po způsobu svatých mučedníků pro Krista krev prolévajících.“ Než oni, zacpavše si jako zmije uši své při jejích prosbách a zadrhnuvše provaz, až se jí do hrdla zařízli, vypudili její duši z těla.

Tak provazem z kalu tohoto světa je vytažena, tak provazem získává pro svou šíji zlatý řetěz slávy. Ó země Česká, za šťastnou se pokládej, že oslavuješ štěstí té, která z tvého středu do nebe byla přijata!

Poselství Královny míru

„Drahé děti! Dnes je moje modlitba s vámi za mír. Dobro a zlo bojují a chtějí převládat ve světě i v srdcích lidí. Vy buďte lidmi naděje a modlitby a veliké důvěry v Boha Stvořitele, pro kterého je vše možné. Ať, dítko, mír převládá ve vás i kolem vás. Žehnám vás svým mateřským požehnáním, abyste byly, dítko, radostí pro všechny ty, jež potkáváte. Děkuji vám, že jste přijaly mé pozvání.“

Medžugorje 25. srpna 2024

Evropské orgány zaznamenaly nárůst násilí proti křesťanům o 44 %

U příležitosti *Mezinárodního dne památky obětí násilných činů páchaných z důvodu náboženského vyznání nebo přesvědčení* (22. srpna) varoval evropský dozorcí orgán před závažným protikřesťanským násilím v Evropě a vyzval vlády, aby chránily zejména ty, kteří konvertovali z islámské víry.

Observatoř pro nesnášenlivost a diskriminaci křesťanů v Evropě (OIDAC Europe) se sídlem ve Vídni zaznamenala nárůst počtu trestných činů z nenávisti vůči křesťanům o 44 %.

Ačkoli podle výroční zprávy OIDAC Europe 2022/23 se většina ze 749 případů protikřesťanských trestných činů z nenávisti týkala vandalismu nebo žhářství, organizace zaznamenala výrazný nárůst násilných útoků proti jednotlivcům.

Výkonná ředitelka OIDAC Europe Anja Hoffmannová uvedla, že rostoucí hrozby vůči křesťanům v zemích Evropy jsou alarmující a neměly by být přehlíženy – informovala německojazyčná zpravodajská agentura CNA Deutsch.

Od začátku roku 2024 zdokumentovala organizace OIDAC Europe 25 případů násilí, výhrůžek a pokusů o vraždu křesťanů ve Velké Británii, Francii, Španělsku, Itálii, Německu, Rakousku, Polsku a Srbsku.

V některých případech byly napadeny celé komunity. V červnu letošního roku došlo k útoku na shromáždění adventistů sedmého dne v Dijonu během bohoslužby. Útok slzným plynem vyvolal paniku a zanechal devět zraněných, uvádí se v prohlášení organizace.

Hoffmannová také zdůraznila potřebu chránit a podporovat křesťanské kon-

vertity od islámu, kteří jsou považováni za odpadlíky.

Organizace uvedla případ muže, který byl odsouzen na doživotí za pokus o vraždu Džaveda Núriho, muslima, který konvertoval ke křesťanství. Podle žalobce odsouzený považoval Núriho za odpadlíka, a tedy za někoho, kdo si zaslouží smrt.

Hoffmannová vyzvala evropské vlády, aby jednaly: Právo na konverzi je základním prvkem náboženské svobody. Evropské vlády proto musí udělat vše, co je v jejich silách, aby ochránily zejména křesťanské konvertity s muslimským původem, kteří jsou vystaveni vysokému riziku.

Německá biskupská konference v tiskové zprávě z 22. srpna 2024 vyjádřila politování nad neustálým nárůstem násilí vůči křesťanům a lidem jiného vyznání.

Biskup Bertram Meier z bavorského Augsburgu, předseda Komise německých biskupů pro univerzální církev, uvedl, že vlády a náboženská společenství musí převzít více odpovědnosti a spolupracovat na omezení nárůstu náboženského násilí.

Všechny státy mají odpovědnost za potírání porušování lidských práv, a tedy i náboženské svobody. Tam, kde se tak neděje nebo kde stát sám tato práva napadá, není daleko k diskriminaci, a nakonec i k násilí, zejména vůči náboženským menšinám, zdůraznil biskup Meier.

Mezinárodní den památky obětí násilných činů páchaných z důvodu náboženského vyznání nebo přesvědčení byl na 22. srpna ustanoven Valným shromážděním OSN v roce 2019.

Zdroj: CNA, www.cirkev.cz

Síla laskavosti

Dnes již ctihodný kardinál François Xavier Nguyen Van Thuan (1928–2002) osm let pozhledně působil v jihovietnamské diecézi Nha Trang. Když ho v roce 1975 papež Jan Pavel II. jmenoval arcibiskupem v Saigonu, pro komunistický režim, který se tam právě dostal k moci, se stal příliš velkou hrozbou. A tak sotva dorazil do nového působiště, byl zatčen a v izolační vazbě ho střežilo pět strážníků, kteří se k němu chovali jako k těžkému zločinci.

Velmi trpěl tím, že si s nikým nemohl povídat. Později o tom sám řekl: „Moc jsem přemýšlel a modlil se o vniknutí, jak bych mohl prolomit tuto zeď mlčení. Jedné noci mě napadla myšlenka: »Františku, vždyť ty jsi ještě velmi bohatý. Ve svém

Arcibiskup François X. Nguyen Van Thuan v internaci

srdci máš Kristovu lásku. Miluj je tak, jak Ježíš miluje tebe.« Následující den jsem začal milovat Ježíše ve svých strážcích – úsměvem anebo tím, že jsem s nimi prohodil pár milých, laskavých slov. Vyprávěl jsem zážitky ze svých zahraničních cest, hovořil jsem o ekonomice, svobodě, o technologiích. To v nich vzbudilo zvědavost a kladli mi mnoho otázek. Postupně jsme se spřátelili. Chtěli se učit cizí jazyky, a tak se z mých strážců stali mými studenty.“

Velitelé byli nuceni v jeho případě přestat strážníky ve službě strídat, tak jak bylo zvykem, aby se i další nedostali pod biskupův vliv: „Jinak nám ještě zkaží všechny policajty!“

Po devíti letech izolace převezli Van Thuana do vesnice Giang Xa, kde mu dovolili žít na faře – samozřejmě, pod

stálým dohledem; jakoukoliv disputační činnost měl však zakázanou. Díky své laskavosti se biskup také zde spřátelil se svým strážníkem, a ten prostě „neviděl“, když místní katolíci přicházeli ráno ve čtyři na mši svatou. Všichni však museli být velice opatrní, protože – jako tehdy v každé vietnamské farnosti – rovněž ve vesnici Giang Xa byly rodiny, které za státní plat a různé výhody špehovaly po celém okolí a dodávaly vrchnosti žádané informace. Mnozí tajně praktikující věřící byli právě takto odhaleni a zatčeni. Všichni ti, jimž se dokázala jejich udavačská činnost, byli z církve exkomunikováni.

V této lokalitě, a to hned vedle kostela, bydleli manželé, kteří sledovali každý pohyb věřících a všechno hlásili úřadům. Obyvatelé farnosti, kteří o jejich udávání věděli, je ironicky nazývali „svatí“. Jelikož stále více členů vesnické komunity navazovalo kontakt s biskupem Van Thuanem a každodenně přicházeli mnozí na ranní mši svatou, „svatí“ pravidelně podávali hlášení jednomu z funkcionářů ministerstva vnitra. Biskupova strážníka potrestali za zanedbávání služebních povinností a vězni ostře připomněli: „Ani slovo s obyvateli vesnice, žádné mše pro farníky!“

Díky strážníkovi, který se se svým vězněm spřátelil, si také farníci navzdory všemu nacházeli způsob, jak v malých skupinkách přistupovat ke svátostem a nechat se duchovně vést. Už v izolační

Jan Pavel II. si kardinála Van Thuana hluboce vážil. Při pohřební mši svaté 20. září 2002 v římském chrámu sv. Petra ho právem nazval „hrdinským poslem Kristova evangelia“.

Kardinál François X. Nguyen Van Thuan

vní vazbě poznal biskup Van Thuan sílu laskavosti a vlídný přístup ho charakterizoval i vůči „svatým“. Ti mu občas poslali hrnec polévky anebo vařené sladké brambory. Strážník, který dobře znal tuto dvojici informátorů, nedůvěřoval jejich dobročinnosti: „Pošlete jim jejich dary zpět,“ znepokojeně varoval biskupa. „Jsou to zlí lidé. Možná ten pokrm otrávil.“ Van Thuan ho však uklidnil: „Proč jim nedáme druhou šanci? Kdoví, co se s nimi stane, když k nim budeme dobří.“

Čas dal tomuto dobrotivému pastýři za pravdu. Jednoho dne za nim přišli „svatí“ s prosbou, zda se mohou vyzpovídat, a s dojmavou upřímností vyznali svoji vinu. Nato Van Thuan tajně vyžádal od hanojského arcibiskupa povolení zrušit exkomunikaci tohoto manželského páru. Oba se vrátili do církve a začali odvážně pomáhat biskupovu strážníkovi, čímž se přičinili, že biskup Van Thuan mohl s věřícími nerušeně slavit mši svatou. Počet věřících časem velmi vzrostl a brzy se na laskavého biskupa obraceli také další kající udavači, kteří litovali své podlé služby pro vládnoucí režim a toužili přijmout svátost smíření. Nejprve byli jen z okolních farností, avšak později dokonce i ze vzdálenějších provincií. Takového vítězství dosáhla láska biskupa Van Thuana!

*Z Vítězstvo Srdca 148/2022
přeložil a upravil -dd-*

Svatý Jan Berchmans - vzor mládeže (4)

Malý apoštol

Kromě těchto činností Jan svědomitě navštěvoval školu a každou volnou chvíli využil k tomu, aby se učil. Každý den, když přišel ze školy domů, uklidil, co bylo třeba, aby se co nejdřív mohl jít učit. Často stávalo, že když ostatní chlapci ještě spali, Jan se už díval do učebnic. Někdy u nich strávil dokonce celé noci. A když se ostatní vesele bavili anebo jen odpočívali, on se v samotě učil nebo modlil.

Modlitba byla Janovým odpočinkem. Po cestě do školy vždy navštívil Nejsvětější svátost oltářní a prosil Boží Rodičku o pomoc. Každý den chodil na mši, modlil se růženec, 1x týdně se zpovídal a v neděli i ve svátek přistupoval ke svátému přijímání. Pro tyto vlastnosti byl ozdobou ústavu. Spolužáci ho měli v úctě i navzdory tomu, že pocházel z chudé rodiny. Však měli proč si ho vážit, neboť Jan rozumem i horlivostí převýšil všechny své spolužáky a byl pro ně velmi dobrým příkladem.

V domě kanovníka Froidmana pobýval i protestantský mladík František Boels. Jeho otce, jakožto jinověrce, vyhnali z města, a tak odešel do Amsterodamu, kde i zemřel. Sirotka si vzal k sobě právě kněz Froidman, neboť ho velmi bolelo, že mladík není v pravé církvi. Moudrý kanovník na něj nenaléhal, ani ho jinak neovlivňoval, jen se za něj modlil.

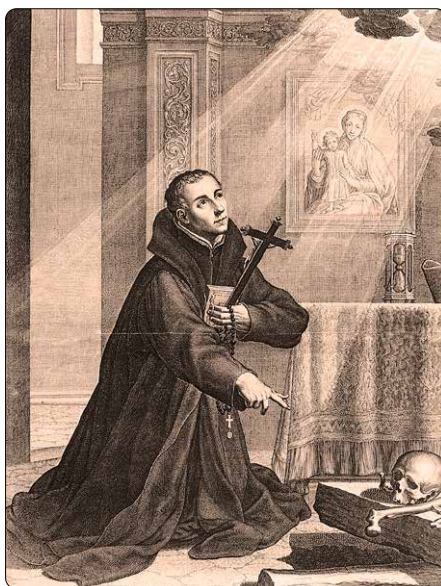
František se s Janem spřátelil, obdivoval jeho ctnosti a zbožnost, jeho příklad ho přitahoval. Proto byl šťastný, že Jan neodmítl toto přátelství, které nezůstalo bez ovoce. Koncem roku přišel František k představenému s prosbou o přijetí do katolické církve, což mu bylo umožněno 28. ledna. Když se to dozvěděla Františkova matka, velmi se na něj rozhněvala. Prosbami i hrozbami ho chtěla získat zpět pro kalvinismus, ale František byl neoblomný. Později dokonce vstoupil do Tovaryšstva Ježíšova a často děkoval Bohu za milost příkladu Jana Berchmansa, který mu otevřel oči. Kromě Františka tam vstoupili ještě další tři spolužáci, jimž Jan sloužil.

Kongregace

V Janovi zrála touha dostat se do školy jezuitů, líbilo se mu jejich vyučování. Vícero jeho spolužáků ze seminárního arcibiskupského gymnázia přešlo do této školy, ale pro Jana to byla těžká cesta. Jeho představeným se nelíbilo, že chce opustit ústav. Jan věděl, že je svým odchodem zarmoutit, ale ani tak se nevzdal svého úmyslu. Cítil, že ho do koleje Tovaryšstva Ježíšova volá jakási tajemná síla.

Navštívil rektora jezuitského ústavu a prosil ho o přijetí. Zkoušku složil se znamenitým výsledkem, takže ho hned přijali do vyšší třídy na rétoriku, a tím byl vlastně přijat do ústavu. Jan chtěl hned na prahu vstupu do koleje vstoupit do Mariánské kongregace, která se v ústavu rozvíjela. Tím by si splnil další svou touhu.

Mariánská kongregace je náboženský spolek, ve kterém jeho členové usilují o sebezdokonalování a pěstování i šířením úcty k Panně Marii se vydávají po stopách apoštolů. Jan byl vždy ctitelem Matky Boží, proto toužil po tom, aby se co nejdřív stal členem kongregace. Podle stanov spolku ho hned nepřijali, protože ty ukládají přesvědčit se o každém kandidátovi, zda je hodný přijetí. U Jana žádné překážky nebyly. Malý apoštol se mezi tolika ctiteli Panny Marie rozplýval štěstím. Otec Ceparo o něm napsal, že září svým příkladem, zbožností a věrností

ti v zachovávání ustanovení kongregace. Nyní si Jan ke svým dosavadním modlitbám přidal i hodinky blahoslavené Panny Marie. Kromě toho se každý měsíc jeden den věnoval duchovní obnově. Aby se ještě víc zlepšoval, zašel za opatem, který předsedal kongregaci, a prosil ho o radu, jak má pokračovat v úctě ke Svaté Panně a též v úctě ke svému andělu strážnému. Současně prosil, aby ho opat upozornil na chyby, které má odstranit, a na ctnosti, ve kterých se má cvičit. Takto se chtěl zalíbit Matce Boží.

Jan zařadil mezi své pobožnosti i umrtvování. Každý pátek konal křížovou cestu naboso ze soucitu ke Spasiteli. Aby to však ostatní nezjistili, „obouval si“ boty, z nichž odstranil podešev. Když se modlil, vždy klečel, a to i v té největší zimě, a před každým svátkem Panny Marie se přísně postil.

Ve všech těchto činnostech se řídil radami svého duchovního otce, který dohlížel na to, aby si Jan přísným umrtvováním neškodil na zdraví. Mnohokrát se stalo, že musel vyslovit veto, tedy nedovolím, když zjistil něco, co nebylo Janovi k prospěchu.

Apoštolská činnost v kongregaci

Dobry člen kongregace se stará nejen o svůj duševní pokrok, ale skrze úctu k Panně Marii chce přivést i další k dokonalejšímu životu. Rovněž tak smýšlel i Jan Berchmans. Vliv jeho příkladu na druhé byl opravdu velký. Celým svým zevnějškem ukazoval, že si zvolil Pannu Marii za svůj příklad a vzor a chce napodobovat její ctnosti. Největší radost prožíval, když v divadelních hrách, které se pořádaly v jezuitských ústavech, mohl oslavovat panenskou čistotu.

Tyto role hrával často. Už v rodném Diestu hrál roli proroka Daniela, ochránce čistoty, a v Mechelenu zase například roli Natálie, panny a mučednice, jindy zase krále Jindřicha II. Při této roli se musel nazpaměť naučit více než sto veršů. Největší radost měl z toho, že mohl recitovat slib čistoty.

Jan šířil úctu k Matce Boží nejen příkladem, ale též slovem a písmem. Modlit-

bu *Zdravas, Královno* upravil do hexametričtější verše a napsal i jiná díla o Boží Rodičce. Tímto příkladem i slovem získal pro kongregaci mnohé chlapce.

„Nemůžu tajit,“ říkal, „že mám zvláštní lásku k těm, kteří uctívají a milují Panu Marii.“

5. Povolání

Učitelé, co mám dělat?

Sedmnáctiletý Jan se začal vážně zabývat myšlenkami na budoucnost. Ptal se: „Učitelé, co mám dělat?“ Velký vliv na něj měly listy svatého Jeronýma a životopis Aloise Gonzagy, tehdy ještě jen blahoslaveného.

Vliv listů svatého Jeronýma prozrazují i Janovy básně, v nichž píše: „Co hledáš, dychtíš po pozemských majetcích a slávě? Právě tehdy, když je chytáš, se ti vysmějí a uletí... A tobě zůstane jen hřích. Nebeské hledej!“ Jeronýmovy listy ho naučily opovrhovat vším, co je světské, a život svatého Aloise ho upozornil na řeholní stav.

Pod vlivem těchto knih nastal v Janovi tuhý boj. Vždyť jen nedávno řekl rektorovi, že pomýšlí na pokračování ve studiu na univerzitě v Lovani, a nyní by chtěl něco jiného? Prožíval těžké chvíle. Něco ho táhlo do řádu, a to k jezuitům. „Je to však Boží vůle?“ ptal se sám sebe. Mnoho se modlil, častěji přistupoval ke svátostem, zdvojnásobil kající skutky a takto prosil Ducha Svatého o vniknutí. Každý týden se dvakrát chodil radit s duchovním otcem, ale stále se nedokázal rozhodnout. Měl totiž na mysli i to, že jeho rodiče jsou chudí a čekají na jeho podporu, což mu též přidělovalo starosti.

V té době dostal od kanovníka 24 zlatých. Jan je hned rozdělil na tři části. Jednu rozdál chudým, druhou poslal poutnímu místu Panny Marie v Montaigu a třetí část dal otci Emmerichovi, aby odsloužil mši svatou při oltáři Matky Boží na jeho úmysl.

(Pokračování příště)

*Podle knihy Koloman Grieger S. J.: Svätý Ján Berchmans S. J. Vzor mládeže. Vydal Posol Božského Srdce Ježíšovo. Trnava 1929
Upravila Silvia Koscelanská-Hajdučeková
Překlad -jk- (Redakčně upraveno)*

O ctnosti lásky

- dokončení katecheze papeže Františka ze str. 2

není společenství večere Páně“ (v. 20): máte jiný rituál, který je pohanský. Není to večere Páně.

Kdo ví, možná si nikdo z korintské obce nemyslel, že zhřešil, a tato ostrá apoštolova slova jim zněla poněkud nepochopitelně. Pravděpodobně byli všichni přesvědčeni, že jsou dobří lidé, a kdyby se jich někdo zeptal na lásku, odpověděli by, že láska je pro ně jistě velmi důležitou hodnotou, stejně jako přátelství a rodina. I v dnešní době mají lásku všichni na jazyku; je na rtech tolika „influence-rů“ a v refrénech tolika písní. Hodně mluvíme o lásce, ale co je to láska?

„Ale ta druhá láska?“ jako by se ptal Pavel svých křesťanů v Korintu. Ne ta láska, která stoupá vzhůru, ale ta, která sestupuje; ne ta, která bere, ale ta, která dává; ne ta, která se ukazuje, ale ta, která je skrytá. Pavel se obává, že v Korintě – stejně jako dnes mezi námi – panuje zmatek a že po teologální ctnosti lásky, po té, která k nám přichází jedinečně od Boha, vlastně není ani stopy. A i když všichni tvrdí, že jsou dobří lidé, že milují své rodiny a přátele, ve skutečnosti toho o Boží lásce vědí velmi málo.

Křesťané ve starověku měli několik řeckých slov, kterými definovali lásku. Nakonec se ustálilo slovo „agapé“, které běžně překládáme jako „láska“. Pravdou je, že křesťané jsou schopni všech lásek světa: i oni se zamilovávají, více či méně, jak se to stává každému. I oni prožívají dobrotu, která je spojena s přátelstvím. I oni prožívají lásku k vlasti a univerzální lásku k celému lidstvu. Existuje však větší láska, láska, která pochází od Boha a směřuje k Bohu, která nás uschopňuje milovat Boha, stát se jeho přáteli a uschopňuje nás milovat bližního tak, jak ho miluje Bůh, s touhou sdílet přátelství s Bohem. Tato láska nás díky Kristu žene tam, kam bychom lidsky nešli: je to láska k chudým, k tomu, co je nemilované, k těm, kdo nás nemilují a nejsou nám vděční. Je to láska k tomu, co by nikdo nemiloval; dokonce i k nepříteli. I k nepříteli. Je to „teologální“ ctnost, to znamená, pochází od Boha, je to dílo Ducha Svatého v nás.

Ježíš říká v horském kázání: „Milujete-li ty, kdo milují vás, jaká vděčnost vám náleží? I hříšníci milují ty, kdo je milují. A jestliže prokazujete dobro těm, kdo prokazují dobro vám, jaká vděčnost vám náleží? I hříšníci činí totéž.“ (Lk 6,32-33) A uzavírá: „Ale milujte své nepřátele – jsme zvyklí spíše pomlouvati nepřátele – milujte své nepřátele, konejte dobro a půjčujte štědře a nečekejte cokoli nazpět, a vaše odměna bude veliká a budete dětmi Nejvyššího, neboť on je milostivý k nevděčným a zlým.“ (v. 35) Zapamatujte si toto: „Ale milujte své nepřátele, konejte dobro a půjčujte a nečekejte cokoli nazpět.“ Nezapomínejme na toto.

V těchto slovech se láska zjevuje jako teologální ctnost a přijímá jméno dobročinnosti. Láska je dobročinnost. Okamžitě si uvědomíme, že je to láska obtížná, ba nemožná k praktikování, pokud člověk nežije v Bohu. Naše lidská přirozenost nás nutí spontánně milovat to, co je dobré a krásné. Ve jménu ideálu nebo velkého citu můžeme být dokonce velkorysí a konat hrdinské skutky. Boží láska však tato kritéria přesahuje. Křesťanská láska přijímá to, co je nemilé, nabízí odpuštění. Jak těžké je odpouštět! Kolik lásky je třeba, aby člověk odpustil! Křesťanská láska žehná těm, kdo zlořečí, ale my jsme zvyklí, když čelíme urážce nebo nadávce, odpovědět další urážkou, další nadávkou. Je to láska tak troufalá, že se zdá téměř nemožná, a přesto je to to jediné, co po nás zůstane. Láska je „úzká brána“, kterou musíme projít, abychom vstoupili do Božího království. Na sklonku života totiž nebudeme souzeni podle obecné lásky, ale právě podle lásky jako dobročinnosti, podle toho, jakou jsme měli lásku v praxi. A Ježíš nám říká toto, tak krásně: „Amen, pravím vám, cokoli jste udělali pro jednoho z těchto mých nejmenších bratří, pro mne jste udělali.“ (Mt 25,40) To je ta krásná věc, ta velká věc lásky. Kupředu a odvahu!

*Zdroj: www.vaticannews.va/cs.html
(Redakčně upraveno)*

Pondělí 16. 9. 2024

6:05 Cesta k andělům: Jiří Fuchs – filosof **6:55** Můj chrám: Prof. MUDr. Králíčková Milena, Ph.D., Arkýřová kaple v pražském Karolinu **7:20** Sedm výprav Josefa Vágnera (6. díl): Simba a ti druzí **9:00** Zachraňme kostely: Kostel sv. Markéty ve Skytalech **9:20** V pohorách po horách: Zakarpatská Ukrajina – Boržava **9:30** Outdoor Films s Janem Vestákem: Zdravý životní styl pro děti **11:05** Láska **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Duchovní menu [P] **12:30** Oderská třicítka **13:30** Můj chrám: Inga Petryčka, podnikatelka a politička, katedrála sv. Klimenta v Praze **13:55** Za operou **14:50** Noční univerzita: Prof. Pavel Dostálek, CSc. – Alergeny v potravinách **16:00** V souvislostech **16:30** Víra v pravdu **17:00** O starých Starých Hamrech **18:00** Sedmihlásky: Jede forman dolinú **18:05** Příběhy Starého zákona: David a Batšeba **18:15** Pavel Lohonka Žalman & spol. na Mohelnickém Folk-Festu **18:45** Pakistán – Gawah **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:45** Přejeme si... **20:05** Otcovské srdce [P] **21:40** Setkání [P] **21:55** K jádru věci: S Michalem Stehlíkem **23:00** Cvrlikání: Pavel Čadek **0:05** Milife z minulosti do současnosti **0:20** Duša Terchovej – Rudo Patrničak **1:05** Noční repríza dopoledních pořadů.

Úterý 17. 9. 2024

6:05 Biblická studna: Se Sašou Jacobea **7:10** Cestujeme regionem Záhorie **8:10** Sestra Sára **8:35** V pohorách po horách: Ondřejník – Moravskoslezské Beskydy **9:00** Živě s Noe [L] **9:15** O kom, o čem: Vlastimila Česková **9:35** V souvislostech **10:00** Noční univerzita: Anselm Grün OSB – Ode mně k tobě **10:50** Guatemala – Lidé kukuřičných polí **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Cesta k církvi – Život a osud otce Alexandra Meně **14:00** Tiché hrozby – Zemětesné roje **14:30** Jak potkávat svět: S Jaroslavem Krčkem **15:30** Na startu: Denisa Švecová **16:00** Muzikanti, hrajte: Valaška **17:05** Princ, který si vybral Dona Boska **18:00** Sedmihlásky: Jede forman dolinú **18:05** Příběhy Starého zákona: Král Šalamoun **18:10** Cirkus Noeland (20. díl): Jak Šprfouchle nechtěl být Šprfouchletem **18:35** Pražská Loreta **19:00** Bazilika s tajemným světlem (3. díl): Mučednická bazilika **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:35** Setkání: Pavel Šotola – Hlinsko **19:45** Přejeme si... **20:05** Daruj písničku [L] **21:10** Poutníci času: S Ondřejem Maternou **21:25** V pohorách po horách: Ostrva – Vysoké Tatry **21:35** Můj chrám: Martina Vondrová, psychologička, putní kostel Horní Police **22:05** Má vlast: Náměšť na Hané **23:25** Terra Santa News: 11. 9. 2024 **23:45** Flešbky – Godzone podcast: Martin Mitro – Papeži bych uvařil tofu s chilli **0:15** Toulky Ghanou **0:30** Folkloristé ze Žiliny **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Středa 18. 9. 2024

6:05 Cesta k andělům: Ivan Hubač – scenárista a dramaturg **6:55** Javoříčko 1945 **7:30** Noční univerzita: Prof. Pavel Dostálek, CSc. – Alergeny v potravinách **8:40** Kaplani naděje: Anna Macková **9:00** Generální audience papeže Františka [L] **10:05** V pohorách po horách: Zemská brána – Orlické hory **10:15** Dobrodružství před kamerou **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Co už umíme: Rožnovské slavnosti 2023 **13:55** Čas pro Malawi **14:40** Jak potkávat svět: S Ivo Kahánkem **16:20** Otcovské srdce

TELEVIZE DOBRÝCH ZPRÁV

■ Vysílání denně 6.00 – 1.00 hod.
■ Denně: 8.00; 16.00 hod. – programová nabídka TV NOE (změna programu vyhrazena)

Podrobnosti na www.tvnoe.cz

18:00 Sedmihlásky: Jede forman dolinú **18:05** Příběhy Starého zákona: Prorok Eliáš **18:10** Strýček Emu: Chodíme do plavání **18:21** Múzy církevních škol: Katolické gymnázium Třebíč **18:35** Terra Santa News: 18. 9. 2024 [P] **19:00** Večer chval: Živá modlitba a chvála [L] **19:45** Přejeme si... **20:05** Buon giorno s Františkem [L] **20:45** Noční univerzita: P. Vojtěch Kodet O.Carm – Obraťte se a věrte evangelium [P] **21:40** Můj chrám: Monika Marková, kostel sv. Petra a Pavla v Žitěnicích **22:05** Yvonne Aimée **23:00** Harfa Noemova: A. Dvořák: Svatební košile **23:30** Generální audience papeže Františka **23:55** Setkání: Stanislav Antoš – Domažlice **0:05** Kde končí Evropa I.: Balkán: Sarajevo, Bělehrad, Záhřeb **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Čtvrtek 19. 9. 2024

6:05 Biblická studna: S Martinem T. Zikmundem **7:10** Terra Santa News: 18. 9. 2024 **7:30** Oderská třicítka **8:35** Poutníci času: S Ondřejem Maternou **9:00** Živě s Noe [L] **9:10** Setkání **9:20** V pohorách po horách: Prachovské skály – Český ráj **9:30** K jádru věci: S Michalem Stehlíkem **10:35** Ghana – Město Boží **11:05** Můj chrám: Ivo Slavotínek, první náměstek hejtmana Olomouckého kraje, v Bazilice Navštívení Panny Marie na Svatém Kopečku **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** S chutí přes práh: Komunita Blahoslavenství v Dolanech u Olomouce **13:10** Do varu s Maxem Kašparů: Krize životních hodnot **13:30** Příběhy psané životem: BanglaKids – únik z chudoby **14:00** Za obzorem: Vzpomínka na P. Ladislava Kubička [P] **14:35** Zahrada písničkářů: Alena Štřelecká **15:00** Generace naděje: Příběhy dětí Mary's Meals **15:35** Generální audience papeže Františka **16:00** Hlubinami vesmíru s dr. Michalem Zajačkem: Jádra galaxií **16:40** Klapka: S festivalem BAF **18:00** Sedmihlásky: Jede forman dolinú **18:05** Příběhy Starého zákona: Pomazání Elizea na pro-roka **18:10** Ovečky: 25. neděle v mezidobí **18:30** Múzy církevních škol: CZŠ Veselí nad Moravou **18:45** Pomoc, která se točí **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:45** Přejeme si... **20:05** Mezi pražci (118. díl): Září 2024 [P] **20:50** Za obzorem: Vzpomínka na P. Ladislava Kubička **21:20** Benefiční koncert: Svatý Kopeček **22:55** Pod lampou [P] **1:05** Kde končí Evropa II.: Balkán: Balkán, Turecko a Evropa **2:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pátek 20. 9. 2024

6:05 Cesta k andělům: Chinaski a její 2 členové – Michal Malátný a Ondřej Škoch **6:55** Vrchol komunismu! **7:13** V pohorách po horách: Rakytov – Velká Fatra **7:25** 35 let Cyrilometodských dní v Terchovej **7:50** Plnou parou do srdce Beskyd **8:30** Vitráže v kapli Ducha Svatého **9:00** Živě s Noe [L] **9:15** Pastýř na člunu **9:35** 300 stran života a smrti **9:50** Otcovské

srdce **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Daruj písničku **14:00** Klenot v lese **14:23** Kambodža – První generace **14:55** Přesah **15:45** Setkání **16:00** Buon giorno s Františkem **16:40** Zapomenuté Čako **17:00** Sedmihlásky: Jede forman dolinú **17:05** Příběhy Starého zákona: Elizeus a Námán **17:11** Pomáhá srdcem **17:20** Na křídlech andělů **17:41** V pohorách po horách: Klokočské skály **18:00** Adam Michna „Svatováclavský“: Svatováclavský hudební festival 2024 [L] **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:45** Přejeme si... **20:05** K jádru věci: S Milošem Rejchtem [L] **21:10** Můj chrám: Kristína Koldinská, právnička a VŠ pedagog, v kostele sv. Štěpána v Praze [P] **21:30** Poletuchy: Na skok do Českého Krumlova **22:20** Dobrodružství před kamerou **23:20** San Salvador na Folkových prázdninách **0:05** Kde končí Evropa III.: Balkán: Zůstat či odejít? **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Sobota 21. 9. 2024

6:05 Biblická studna: S Tomášem Petráčkem **7:10** Jak to vidí... P. Miloslav Fiala OPraem **7:40** V pohorách po horách: Ještěd **7:50** Hřbitov bláznů **8:00** Chudoba – Sestra Rachel **8:17** Dřevěné návštěvy: Lenka Galeoni **8:35** Sedmihlásky: Jede forman dolinú **8:40** Cirkus Noeland (20. díl): Jak Šprfouchle nechtěl být Šprfouchletem **9:00** Ovečky: 25. neděle v mezidobí **9:20** Strýček Emu: Chodíme do plavání **9:40** Josef [P] **11:15** Barvy vůně a větru **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Angelus Domini **12:05** Duchovní menu [P] **12:30** Sedm výprav Josefa Vágnera (7. díl): Sen safari se naplňuje **14:10** Pod lampou **16:15** Zpěváčci: MFF Strážnice 2024 [P] **17:40** Hovory z Rekovic: Liselotte Rokyta **18:05** Prales zítřka **18:30** Bačkorám navzdory: Poslední etapou k cíli **18:50** V souvislostech [P] **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:35** V pohorách po horách: Vozka – Hrubý Jeseník **19:45** Přejeme si... **20:05** The Chosen III. (4. díl): Čistý, část 1 [P] **21:15** Dokořán: S Tomášem Kačem [P] **22:05** Jak potkávat svět: S Irenou Szurmanovou **23:40** Setkání: Václav Slavík – městské muzeum a stolová hora Vladař **23:50** Letem jazzem (14. díl): Modální jazz **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Neděle 22. 9. 2024

6:05 Večer chval: Živá modlitba a chvála **7:05** Labyrintem víry s Tomášem Halíkem (1. díl): Úvahy na prahu tisíciletí **7:35** Bělorusko – Semínka víry **8:05** Poníky, Poníky **9:00** Cesta k pěstounství: Ústavní péče o dítě **9:04** Portréty krajiny **9:30** Mezi pražci (118. díl): Září 2024 **10:30** Mše svatá s farností Boršice z kostela sv. Václava [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba Sv. otce Františka [L] **12:20** V souvislostech **12:40** Muzikanti, hrajte: Boršičanka Antonína Konička **13:40** V pohorách po horách: Velké Karlovice na běžkách **14:00** Bohém s Bohem: Pavel Helan **15:15** Hadí safari v Ugandě **16:05** Dokořán: S Tomášem Kačem **17:00** The Chosen III. (4. díl): Čistý, část 1 **18:05** Sedmihlásky: Pod tím naším okénkem **18:10** Ovečky: 25. neděle v mezidobí **18:30** Cirkus Noeland (21. díl): Roberto, Kekulín a pan Čísliko **18:55** Strýček Emu: Obloha a hvězdy [P] **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:45** Přejeme si... **20:05** Dvojče **21:55** Dobrodružství před kamerou **22:45** Pravoslavné sbory: Svatováclavský hudební festival 2018 **23:40** Polední modlitba Sv. otce Františka **0:00** Když bolí duše: Fobie **1:05** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pondelok 16. 9. o 18:00 hod.: Posvätné miesta kresťanskej viery (Genezaretské jazero)

Genezaretské jazero sa spája so životom Pána Ježiša Krista. Na jeho brehu sa odohrali rozličné udalosti. Preto sa tu dnes nachádza množstvo archeologických nálezísk, ktoré svedčia o význame tohto miesta už od začiatku nášho letopočtu.

Utorok 17. 9. o 20:25 hod.: Shahbaz Bhatti – muž, ktorý mal sen

Mal sen o tom, že prenasledovaní a ponížovaní kresťania a iné náboženské menšiny budú mať v Pakistane dôstojné miesto v spoločnosti. Jeho zoskupenie Katolícky kresťanský front oslobodenia zastávalo práva utláčaných, znevažovaných a chudobných ľudí. V roku 2008 sa Shahbaz Bhatti stal prvým kresťanským ministrom Pakistanskej vlády. Vždy veril, že Ježiš je jeho spásou, a veril v kríž. Jeho presvedčenie a neúnavný boj za náboženskú slobodu ho stáli život.

Streda 18. 9. o 16:05 hod.: Tvorivo (Vôňa domova)

Ako tvorivo vyplniť čas deťom aj rodičom a popritom neustále žasnúť nad Božou tvorivosťou? Nová relácia Tv Lux o tvorivosti a tvorivých pohľadoch všade vďaka nás – v detskej izbe, v kuchyni, aj v garáži...

Štvrtok 19. 9. o 16:55 hod.: Fara v meste (Ora et Labora)

Rozhodne sa Sebastián zmeniť svoj život a napriek ťažkému rozpoloženiu vyhľadať svoju dcéru? Je možné, aby sa nikto z nás necítil ako cudzinec medzi svojimi?

Piatok 20. 9. o 20:30 hod.: BIBLIA: Abrahám

Film rozpráva o živote starozákonného patriarchu Abraháma a je tematicky spätý nielen so zrodom židovského náboženstva, ale aj s postupným zjednocovaním a formovaním palestínskych kmeňov v jeden národ izraelský.

Sobota 21. 9. o 16:50 hod.: 4. Národný pochod za život: Adorácia

Priamy prenos z otváracieho programu Národného pochodu za život. Adorácia s hudobným doprovodom Dominiky Gurbalovej.

Nedeľa 22. 9. o 13:30 hod.: Pro-life aréna hudby a slova

Priamy prenos z Národného pochodu za život.

CINELUX – sobota 21. 9. 2024: Ako Pán Boh dá

Ako Pán Boh dá je talianska filmová komédia od režiséra Edoarda Falconeho, plná vtipných dialógov a trefných pohľadov na spoločenské či sociálne schémy s optimistickým posolstvom: že je dôležité len jednoducho veriť.

Liturgická čtení

Nedeľa 15. 9. – 24. nedeľa v mezidobí

1. čt.: Iz 50,5–9a
 Ž 116(114), 1–2.3–4.5–6.8–9
 Odp.: 9 (*Budu kráčať pred Hospodínom v zemi živých.*)
 Nebo: *Aleluja.*)
 2. čt.: Jak 2,14–18
 Ev.: Mk 8,27–35

Pondělí 16. 9. – památka sv. Ludmily (na Moravě: nezávazná památka sv. Ludmily)

1. čt.: 1 Kor 11,17–26.33
 Ž 40(39),7–8a.8b–9.10.17
 Odp.: srov. 1 Kor 11,26b
 (*Zvěstujeme smrt Páně, dokud on nepřijde.*)
 Ev.: Lk 7,1–10

Úterý 17. 9. – nezávazná památka sv. Kornélia a Cypriána

nebo sv. Roberta Bellarmina nebo sv. Hildegardy z Bingenu
 1. čt.: 1 Kor 12,12–14.27–31a
 Ž 100(99),2.3.4.5
 Odp.: 3c (*Jsme jeho lid a stádece jeho pastvy.*)
 Ev.: Lk 7,11–17

Středa 18. 9. – ferie

1. čt.: 1 Kor 12,31–13.13
 Ž 33(32),2–3.4–5.12+22
 Odp.: 12b (*Blaze lidu, který si Hospodin vyvolil za svůj majetek.*)
 Ev.: Lk 7,31–35

Čtvrtek 19. 9. – nezávazná památka sv. Januária

1. čt.: 1 Kor 15,1–11
 Ž 118(117),1–2.16ab+17.28
 Odp.: 1a (*Oslavujte Hospodina, neboť je dobrý.* Nebo: *Aleluja.*)
 Ev.: Lk 7,36–50

Pátek 20. 9. – památka sv. Ondřeje Kim Taegona, Pavla Chong Hasanga a druhů (v litoměřické diecézi: svátek Výročí posvěcení katedrály)

1. čt.: 1 Kor 15,12–20
 Ž 17(16),1.6–7.8+15
 Odp.: 15b (*Až procitnu, nasytím se pohledem na tebe, Hospodine!*)
 Ev.: Lk 8,1–3

Sobota 21. 9. – svátek sv. Matouše

1. čt.: Ef 4,1–7.11–13
 Ž 19(18),2–3.4–5
 Odp.: Řím 10,18b (*Všude na zemi pronikl jejich hlas.*)
 Ev.: Mt 9,9–13

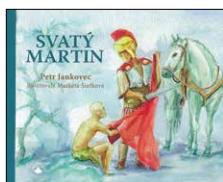
BREVIÁŘ PRO LAIKY

14. – 21. ZÁŘÍ 2024

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 15. 9.		PO 16. 9.		ÚT 17. 9.		ST 18. 9.		ČT 19. 9.		PÁ 20. 9.		SO 21. 9.			
Antifona	1136	1262	1708	1924	1166	1295	1181	1311	1197	1329	1692	1907	1673	1892		
Žalm	784	883	786	884	783	881	784	883	784	883	786	884	786	884		
Ranní chvály:																
Hymnus	1136	1263	1515	1707	1166	1296	1182	1312	1198	1330	1693	1907	1673	1893		
Antifony	1137	1264	1516	1708	1167	1296	1183	1313	1198	1330	1214	1347	1674	1893		
Žalmy	1137	1264	813	914	1167	1297	1183	1313	1199	1331	1214	1347	813	914		
Krátké čtení a zpěv	1140	1267	1516	1708	1170	1300	1186	1317	1201	1334	1693	1908	1674	1894		
Antifona k Zach. kantiku	715	807	1517	1708	1519	1711	1186	1317	1202	1334	1694	1908	1522	1715		
Prosby	1140	1268	1711	1927	1171	1300	1186	1317	1202	1334	1694	1908	1675	1894		
Závěrečná modlitba	716	807	1517	1708	1520	1712	1187	1318	1521	1713	1522	1714	1522	1715		
Modlitba během dne:																
Hymnus	1141	1269	1156	1285	1172	1301	1187	1318	1203	1335	1219	1353	792	890		
Antifony	1142	1269	1157	1285	1172	1302	1188	1319	1204	1336	1219	1353	1234	1369		
Žalmy	1142	1269	1157	1286	1172	1302	1188	1319	1204	1336	1219	1353	1234	1370		
Krátké čtení	1144	1271	1159	1288	1175	1305	1190	1322	1206	1338	1221	1356	1676	1895		
Závěrečná modlitba	716	807	1159	1288	1175	1305	1191	1322	1206	1339	1222	1356	1522	1715		
Nešpory:																
	SO 14. 9.															
Hymnus	1507	1698	1145	1273	1517	1709	1176	1307	1192	1323	1207	1340	1698	1913	807	907
Antifony	1508	1699	1146	1274	1518	1709	1177	1307	1193	1324	1208	1341	1224	1358	808	908
Žalmy	1508	1699	1146	1274	1715	1932	1177	1308	1193	1324	1209	1341	1224	1359	808	908
Kr. čtení a zpěv	1510	1701	1149	1277	1518	1710	1180	1310	1196	1327	1211	1344	1701	1916	810	911
Ant. ke kant. P. M.	1510	1701	716	808	1518	1710	1520	1712	1196	1328	1211	1344	1701	1916	716	808
Prosby	1510	1701	1149	1277	1718	1936	1180	1310	1196	1328	1211	1345	1702	1917	811	911
Záv. modlitba	1506	1697	716	807	1517	1708	1520	1712	1197	1329	1521	1713	1522	1714	717	809
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	1257	1395	1260	1398	1238	1374

PRO DĚTI

SVATÝ MARTIN

Petr Jankovec • Ilustrovala Markéta Štefková • Odpovědný redaktor Pavel Mareš

V knize promlouvá k dětem sám svatý Martin. Římský voják, poustevník a biskup vypráví poutavě o svém dobrodružném životě plném překvapivých zvratů. Klade přitom dětem moudré i zvědavé otázky a vede je k zamyšlení, modlitbě a konání dobrých skutků. Celým vyprávěním prochází nitka křesťanského učení a zvěst o nekonečné Boží dobrotě a lásce. I Martin měl své slabosti, dovedl ale druhým ukázat sílu modlitby a krásu křesťanského života pod Božím vedením. Vhodné pro děti od 9 let.

Karmelitánské nakladatelství

Váz., 190x155 mm, křídový papír, 64 stran, 199 Kč

OSOBNOST 20. STOLETÍ

DIETRICH VON HILDEBRAND • DUŠE LVA

Alice von Hildebrandová • Z angličtiny přeložila Lucie Cekotová • Odpovědná redaktorka Kateřina Kutarňová • Redakční spolupráce Jan William Dvořák • Předmluva kardinál Josef Ratzinger

Dietrich von Hildebrand, všeobecně považovaný za jednoho z největších katolických filosofů 20. století, je známý díky svým četným knihám, ale až do této práce se o jeho pozoruhodném a inspirativním životě mnoho nevědělo. Kniha, kterou napsala jeho manželka Alice, rovněž velmi uznávaná katolická myslitelka, je fascinujícím, dojemným a místy strhujícím vyprávěním o skutečně velkém muži církve, který pro víru mnoho vytrpěl. Vy-

chází z velmi dlouhého „dopisu“, který Dietrich napsal své ženě na sklonku svého života, a vypráví jeho příběh od slavného mládí s jedinečnou intelektuální a kulturní formací, přes konverzi ke katolicismu, jeho velkou vášeň pro pravdu a krásu, rozsáhlé spisy o křesťanské filosofii a teologii až po jeho neochvějný a rozhodný odpor k nacismu, díky němuž se stal výraznou osobností, která zázrakem unikla popravě. Jde o silný životopis neúnavného bojovníka proti bezpráví, oddaného syna církve, muže, který měl „duši lva“.

Hesperion, z. s. • Váz., 140x205 mm, 264 stran, 380 Kč

KALENDÁŘE

KATOLICKÝ KALENDÁŘ

Texty a obrázky Dr. Ivan Dobeš

a Mgr. Michaela F. Váchová • Korektura kalendária Mgr. Kamil Harvánek, Ph.D.

Nástěnný měsíční kalendář s církevním a občanským kalendářem na rok 2025.

Cor Jesu

Brož., 155x225 mm, křídový papír, 73 Kč

SVATÝ ROK • POUTNÍCI NADĚJE

Texty a fotografie PhDr. František Záruba

Texty modliteb Mgr. Klára Pflegerová

Editor Mgr. Michaela Váchová • Korektura kalendária Mgr. Kamil Harvánek, Ph.D.

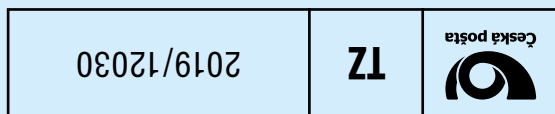
Týdenní stolní kalendář s církevním a občanským kalendářem na rok 2025. V kalendáři najdeme fotografie kostelů u nás. Kromě stručných popisných textů k jednotlivým fotografiím obsahuje každý týden také krátkou modlitbu.

Cor Jesu • Kroužková vazba, 230x154 mm, 85 Kč

Objednávky knih – tel. 733 741 841, 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803

Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc, e-mail: objednavky@maticecm.cz

Nabídku knih a devocionálií najdete na našich webových stránkách www.maticecm.cz.

**779 00 Olomouc
Dolní nám. 24
Matice cyrilometodějská s. r. o.**